

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, SZOMBAT 1923. július 7.

180. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

A parlamentarizmus alkonya

A Bácsmegeyi Napló szakított legelőször a vajdasági újságírásnak azzal a módjával, mely pontosan beszámolt a görög ellenforradalmárok készülődéseiről, a lausannei konferencia perpatvarairól, a Chester-koncesszió pótpontozatainak feltételeiről, de nem beszélt arról, hogy mi készülődik a Vajdaság népe ellen, mikor készülnek letörni egy darabot a mindennapi kenyérünkől s mikor hajtják el a vajdasági falvak népét követ törni a montenegrói országotakra.

Az a cikksorozat, amivel a vajdasági nép nyilvánossága elé tárjuk azoknak a „pénzügyireform”-oknak sorozatát, amelyeket új adótörvények szelid gyűjtő fogalma alatt készít elő a pénzügyi kormányzás s azok a cikkek, amelyekben ismertettük, megszavazása előtt és megszavazása után azokat a rendelkezéseket, amelyeket a nemzetgyűlési határozat az indemnitásba foglalt be, alkalmasak arra, hogy megérzékeltsék a Vajdaság népével azokat a változásokat, amelyek a törvényhozás felfogásának, szellemének, irányának megváltozásával a mindennapi életében végbemennek.

Alig van ország, ahol nem beszélhének, nem beszélhetnének a parlamentarizmus csődjéről. A parlamentarizmust általában az uralom diktatúrája váltotta fel, mely — mindenütt, ahol lábrakapott — messiási célok felelősségérzés és államethikai szempontok nélkül valósíthatja meg akarátát. Az a mód, amivel a beogradi nemzetgyűlés az indemnitásról szóló törvényben *incidentaliter* módosította a legéletbevágóbb törvényes rendelkezéseket, amivel a költségvetés nélküli kormányzásra való felhatalmazás keretein belül megvalósította a *homstead*-ot, fölemelte ötvenszeresre az adót s behozta a rég elfeledett jobbágyi szolgáltatást, a robotot, meredek szögben való eltérést jelent attól az iránytól, amit eddig a parlamentarizmus elmélete a jogalkotás módszerétől megkövetelt. Eddig ahhoz szoktattak hozzá az európai törvényhozások, hogy a fölhatalmazási törvények csak a korábbi költségvetések alapján történő utalványozásra és közterhek beszerzésére adjanak megbízást. Milyen ellenkezést keltek eddig az olyan kívánságok is, amelyek az indemnitás keretén belül a legjelentékeltlenebb jogalkotást kísérelték meg. Ha arról volt szó, — hogy megtörtént példára hivatkozzunk — hogy a betegápolási pótdadót öt százalékról hat százalékra emeljék föl az indemnitásban, mindig tiltakoztak volna azok, akik a parlamentá-

rizmus tisztaságának őrei voltak.

Most pedig az történt, hogy az indemnitás adminisztrációra való fölhatalmazás helyett *jogot alkotott*, belevágott a legelevenebb gazdaságba életbe, az egyéni szabadságnak olyan módu korlátozását mondotta ki, mely merőben ismeretlen a modern törvényhozások történetében s olyan közgazdasági intézményt valósított meg, amilyennek életre hívására másutt mindenütt csak esztendő-kön keresztül történt tárgyalás, tanácskozás, tanulmányozás, kísérletezés s a legszélesebb körű megvitatás után mertek vállalkozni.

Most már hiábavaló lenne rámutatni arra, hogy szabad volt-e robotmunkára kényszeríteni az ország népét a pártközigazgatás uralma alatt, szabad volt-e törvénnyel törvény előtti egyenlőtlenséget statuálni és mélyebbre árkolni azt a szakadékot, melyet

a szociális viszonyok ugyis fenyegető módon mélyítették ki a magát pénzzel megváltani tudó gazdag és a robotmunkára hajtott szegény között? Szabad volt-e egy tollvonással kivonni a gazdasági élet érhálózatából a kisbirtokot és forgalmon kívülé tenni annak földjét, házát, jószágát, hitelét? A törvény, mely nem számolt az életviszonyokkal, melyeket szabályozni akart, vagy eltarossa azokat, vagy engedelmessé kényszerül nekik. Az egyik esetben azok az érdekek semmisülnek meg, melyeket a törvény védeni akart, a másik esetben a törvény tekintélyén és ezzel a törvényhozás presztízisének sérelem.

Megéri-e ezt a kockázatot az a kényelem, amivel az incidentális törvényalkotás jár s annak a módnak fentartása, hogy délszerbiai kiscgazdák és boszniai bégek hozzanak törvényt az egész ország részére?

A Német Párt a nemzetiségi nyelv használatáért

Moser János képviselő indítványa a törvényhozó bizottságban
A tisztviselők tudjanak a nép nyelvén beszélni
A kormány elzárkózik a javaslat elfogadása elől

A Bácsmegeyi Napló pénteki számában már említett tett arról, hogy dr. Moser János németpárti képviselő a parlament törvényhozó bizottságának szombati ülésén a tisztviselőtörvény javaslat tárgyalása alkalmával, fontos javaslatot fog a bizottság elé terjeszteni a tisztviselőknek, a nemzeti kisebbségekhez tartozó felekkel való érintkezése szabályozása végett. Indítványában azt is kívánja Moser, hogy *minden tisztviselő, aki olyan helyen működik, ahol a lakosságnak legalább husz százaléka a nemzeti kisebbségekhez tartozik, köteles a nemzetiségi kisebbségek nyelvén beszélni és köteles a nemzetiségi kisebbségekhez tartozó polgárokkal anyanyelvükön érintkezni.*

A Német Párt, tekintettel arra, hogy a képviselők legnagyobb része távol van Beogradtól, a javaslatról nem is tárgyalt előzőleg a kormánnyal.

A Német Párt csütörtöki ülésén határozta el, hogy a javaslatot a bizottság elé terjeszti. Pénteken érintkezésbe lépett *Trifkovic* törvényegységesítő miniszterrel és dr. *Jovanovic* Vaszával a törvényjavaslat előadóival. Az eddigi puhatolódzások alkalmával már is kiderült, hogy a javaslatot nem fogják kedvezően fogadni. Kérték is Mosert, hogy *álljon el a javaslat benyújtásától*, mert ezt a kérdést ugysem a tisztviselőtörvény keretén belül kell megoldani.

Moser ennek ellenére pénteken a bizottság ülésén előterjesztette javaslatát, amely nagy meglepetést keltett. Nagy figyelemmel hallgatták meg a javaslatot és a képviselő

fejtegetéseit, csupán csak a demokratapárt tagjai idegeskedtek és olykor-olykor gunyos nevetéssel kísérték a képviselő fejtegetéseit.

Moser kijelentette, hogy eddig még nem volt szó sem a parlamentben, sem bizottságban a *nemzeti kisebbségek kérdéséről*. A javaslatban a kérdés fontosságát részletesen indokolja.

— Könnyű olyan megfelelő tisztviselőt találni — mondja, aki beszéli a nemzeti kisebbségek nyelvét, mert a tisztviselő ugyis csak kvalifikált ember lehet, aki könnyebben tanulja a nyelveket, vagy pedig olyan nemzetiségi kisebbséghez tartozó tisztviselőt kell kinevezni, aki beszéli az államnyelvet. A kevert lakosú vidékeken nagyon sok alkalmas ember él, aki beszéli mindegyik nyelvet és akit egyszerűen fel lehetne használni az állam szolgálatában. A kevert lakosú községekben lehet találni a legalkalmasabb embereket.

— Sok állami intézménynek — folytatta Moser — különben is érdeke, hogy a tisztviselők a nemzetiségi kisebbségű polgárokkal azok anyanyelvén érintkezzenek. A posta, vasut, monopol hivatalok semmi esetre sem nélkülözhetik az olyan tisztviselőket, akik nemcsak az állam nyelvén tudnak beszélni. Esetekre hivatkozik, amikor egyes hivatalnokok oly állásokban, ahol állandóan felekkel érintkeznek, nem tudnak a felekkel beszélni, mert nem értik a nyelvüket. Ez a

körülmény nagyon káros magukra az intézményekre.

— Előfordul, hogy a postán nem tudnak ajánlott levelet feladni — mondotta tovább Moser — a vasuton nem tudnak jegyet váltani, a monopol hivatalban nem tudnak dohánnyt vásárolni. Az állam adminisztrációját is megkönnyítené és gyorsabbá tenné, ha a tisztviselők értették a nemzeti kisebbségek nyelvét. Nem kell tolmácsot használni. Még olyan esetek is előfordulnak, hogy a tanító és az iskolaigazgató nem tudnak a néppel beszélni, mert csak az állam nyelvét értik. Megtörtént, hogy járványos betegség alkalmával a tanító csak jelzéssel tudta megértetni a közönséggel, hogy ne küldjék a járvány miatt iskolába gyermekeiket.

— Tudom — mondotta — hogy kifogásolni fogják a javaslatot, mert nem való a tisztviselő törvénybe. Most még nincs nemzetiségi kisebbségi törvény, azért helyenvalónak találom, hogy a tisztviselő törvényben garantálja a parlament, hogy az állami tisztviselők ne csak az állam nyelvén legyenek kötelesek beszélni. Más államokban, ahol szintén nagy számban élnek nemzeti kisebbségek, sok intézkedés és törvény szolgálja és védi a kisebbségek érdekeit. A Dániához csatolt Schlezwig-Holstein-ban, Belgiumban, ahol a flamand nyelv tudása az állami hivatalokban kötelező, Csehszlovákiában, mindenhol van törvény, amely ezt a kérdést szabályozza. Schlezwig-Holsteinban a nemzetiségi polgároknak még az a joguk is meg van, hogy a tisztviselőket maguk választhatják. Ezek a példák eléggé indokolják a javaslat szükségességét.

Hivatkozik ezután Moser arra, hogy Csehszlovákiában van egy törvény, amelynek intézkedése szerint olyan községben, ahol a lakosságnak legalább 20 százaléka nemzeti kisebbséghez tartozik, az illető kisebbségi nyelv a második hivatalos nyelv. Rámutat ezután a legújabb magyarországi nemzetiségi törvényre, amely liberálisan biztosítja a kisebbségi nyelv használatának jogát. Nem kívánja hogy ezt a magyar törvényt itt lemásolják, de a lehetőség szerint biztosítani kell itt is a nemzetiségek nyelvének használatát. Legjobb ideje már, hogy ezzel a kérdéssel nálunk is komolyan foglalkozzanak — mondja Moser képviselő — és megtalálják azt a középutat, amely kielégíti a nemzeti kisebbségeket és nem árt az állam érdekeinek sem. Kéri a törvényhozó bizottság tagjait, hogy fogadják el javaslatát.

Moser beszéde után még egy szónok szólalt fel, majd *Juriscs* elnök szünetet rendelt el, hogy a vita alatt beterjesztet indítványok ügyében a képviselők ezalatt határozzanak. A szünet alatt a képviselők csoportok-

ba verődve majdnem kizárólag Mózser indítványával foglalkoztak, amely a jugoszláv parlamentben az első olyan indítvány volt, amely a nemzetiségek nyelvhasználatának biztosításáról szól.

Vélemények Mózser indítványáról

Meg lehet állapítani, hogy a jelenlevő képviselők legnagyobb része megériéssel fogadta Mózser indítványát. Különösen kedvező fogadtatásban részesült a javaslat a dzsemjet képviselőknél és a radikális párt nem szerb képviselőinél. Mások viszont lehetetlennek tartják a javaslat keresztülvitelét, mert kiszámították, hogy a nemzetiségi vidékeken 13-16 nyelvet kellene ismerni a tisztviselőknek, úgy értelmezve, — helytelenül — a javaslatot, hogy a tisztviselőknek az államban élő valamennyi nemzetiség nyelvén kellene tudni. Tyirkovics bitolji képviselő például elmondotta, hogy kerületében a tisztviselőknek a szerben kívül még görögül, albánul, törökül és cincár nyelven is kellene tudni, mert ezekből a nemzetiségekből tevődik össze a lakosság azon a vidéken.

A Bácsmegyei Napló munkatársa szünet közben kérdést intézett különböző pártállású képviselőkhöz arra nézve, hogy mi a véleményük Mózser javaslatáról?

A klerikális párt részéről dr. Hohnyecz képviselő kijelentette, hogy Mózser követelése teljesen igazságos, de aggályai vannak aziránt, hogy a gyakorlatban keresztülvitel-e? Nem hiszi ugyanis, hogy elég tisztviselőt lehetne találni, akik beszélik a szükséges kisebbségi nyelveket, másrészt ilyen rendelkezés folytán elbocsátának olyan tisztviselőket, akik nem ismerik ugyan a kisebbségi nyelvet, de azért loyálisan viselkednek a nemzetiségekkel szemben és ezek helyébe jöhetnek esetleg olyan tisztviselők, akik ugyan bírják a nemzetiségi kisebbségek nyelvét, de mégis a legnagyobb ellenségei lehetnek a kisebbségeknek. Különben sem hiszi, hogy a kormánypárt elfogadja a javaslatot és hangsúlyozza, hogy véleménye szerint ugyanis külön nemzetiségi törvényt kellene alkotni és ebben kellene minden hasonló kérdést szabályozni.

Lalosevics János dr., a sombori kerület radikális képviselője kijelentette munkatársunk előtt, hogy elvileg helyesli Mózser indítványát, de sajnálja, hogy arról nem tudott előre, mert az esetben talán sikerült volna elvi megegyezést létesíteni. Egészen bizonyosnak tartja, hogy a kormánypártban többen osztják ezt a nézetet, azonban a javaslatnak ilyen módon való előterjesztése kellemetlen helyzetbe hozta őket, mert egyrészt a gyakorlati kivétel illetőleg aggályaik vannak, másrészt pedig az a véleményük, hogy ezt a kérdést nem lehet így kiszakítva a tisztviselő-törvény keretében elintézni, hanem egy külön nemzetiségi törvényben, amely a nyelvhasználat jogát is biztosítaná. Helyesli azt, hogy a tisztviselők a nép nyelvén beszéljenek, mert csak így lehet jó közigazgatást elképzelni és ez a Vajdaságban, például a sombori kerületben könnyen meg is valósítható, mert megvan a szükséges intelligencia, amelyből a több nyelven beszélő megfelelő tisztviselőket ki lehetne választani, azonban Délszerbiára is gondolni kell, ahol a lakosságban nincs meg a megfelelő intelligencia ahhoz, hogy minden postai, vasuti- és távirde-alkalmazott is több nyelven beszéljen.

A beszélgetésnél jelen volt

Medzsi bej Bacsics, az albán nemzetiségű radikális képviselő, aki közbeszólt és elmondotta, hogy teljesen elegendő volna, hogy azon a vidéken a tisztviselők szerbül és albánul tudjanak, mert akkor mindenkivel meg tudnák magukat értetni. Ma azonban az a helyzet, hogy a tiszta albán községekbe montenegrói községi előjárókat és olyan tisztviselőket neveznek ki, akik csak szerbül tudnak és így a községekben senkivel sem tudnak érintkezni. A maga részéről nagyon helyesli

Hitvesgyilkosság a Szegedi-uton

Meg akarta ölni az anyóstit is — Az elmenekült tettetést később halva találták meg — Fölakasztotta magát a Purgly-kertben

Pénteken délelőtt a Szegedi-uti 148. szám alatti, a Connen cég tulajdonát képező házban véres családi dráma játszódott le. Takács Máttyás 25 éves subotica lakatos nyolc hónapi házasság után revolverrel rálőtt 22 éves feleségére, Balogh Gizellára és azután megszökött. A szerencsétlen asszonyt súlyos sérülésével be szállították a közpórházba, ahol élet-halál között lebeg.

Báli szerelem

Takács Máttyás a múlt év novemberében egy bál alkalmával ismerkedett meg Balogh Gizellával, akibe csakhamar beleszeretett. Állandóan a leány társaságát kereste. A jó megjelenésű fiatalember a lánynak is megtetszett és amikor egy hónapi ismeretség után Takács megkérte Balogh Gizellát, a leány igen-nel válaszolt. A leány édesanyja is beleegyezett a házasságba s amikor megtudta, hogy a fiu munka nélkül van, összekötetésej révén a vasuti fűtőházban szerzett neki állást. December 2-án tartották meg az esküvőt és utána a fiatal férfi rögtön munkába állott a vasutnál. Minthogy sehol sem kaptak lakást, ott laktak édes anyjuknál a Szegedi-uton levő kétszobás lakásban. A belső szoba volt a fiataloké és ott helyezték el Takács egy szoba butorát is.

Néhány hét múlva azonban szomorú valóra jutottak Baloghék. A házasság megkötése után három hétre Takács ott hagyta állását és nem akart tovább dolgozni. A család először azt hitte, hogy Takács nem bírja a nehéz munkát és azért vált meg a vasutól. Igyekeztek máshol munkát keresni neki, hogy megélhetéshez juttassák, de Takács minden alkalommal kifogásokkal élt és nem akart dolgozni.

Notórius munkakerülő

Teltek a hónapok és Takács még mindig munka nélkül lézengett, abból élt, amit az állásban levő felesége keresett. Balogh Gizella ugyanis szegény lány volt, akinek korán hozni kellett szólni a munkához. Néhány évvel ezelőtt belépett a Plukovich-céghez könyvelőnek. A leány édesanyja, amikor látta, hogy a veje nem akar dolgozni, többször felszólította, hogy keressen magának munkát. Ilyenkor rendszerint összeszóllalkoztak és Takács elment hazulról, ahová néha csak másnap tért vissza. Egyik korcsmából a másikba járt, bár nem volt iszákos.

Az utóbbi napokban nagyon feszültté vált a helyzet a család és Takács között. Vasárnap reggel négy órakor eltávozott hazulról azzal, hogy munka után megy. Délelőtt 10 órakor tért vissza, de este ismét elment. Napokig csak néhány órára tért haza, ilyenkor szólanul üldögélt a szobájában és amikor felesége szólt hozzá, sirva fakadt és kérte, hogy ne haragudjon rá.

Csütörtökön reggel ismét összeszóllalkoztak, mire Baloghné kiutasította házából. Takács szeszcsoma-

gozteretné, ha azt eredeti formájában elfogadná.

A beszélgetés ezzel félbeszakadt, mert közben Mózser képviselőt Trifkovics törvényegységsítő miniszter hívta, aki közölte vele, hogy a javaslatát ez alkalommal nem veheti figyelembe, mert az nem tartozik a tisztviselő-törvény keretébe.

— Ha most nem sikerült, — jegyezte meg erre Mózser — legközelebb újra meg fogjuk próbálni.

golta ruháit és elvitte magával. Akkor egész nap nem látták, pénteken reggel azonban ismét hazatért. Balogné az utcán találkozott vele és amikor látta, hogy Takács hozzájuk igyekszik, ő is visszafordult.

Amikor beértek a szobába, Takács nyugodt hangon mondotta, hogy vidékre megy munkába és bucsuzni jött. Ezután azt kérte Balognétől, hogy engedje vele feleségét is elutazni. Balogné kijelentette, hogy elengedi leányát, de csak azután, ha már állása lesz, addig úgy sem tudja hová vinni, sem eltartani, mert nincs pénzük.

Két lövés

Erre Balogné kiment a szobából és a fiatalok magukra maradtak. Néhány perc múlva revolver dörrenés hallatszott. A lövés zajára a házbeliek befutottak a szobába, ahol Balogh Gizellát az ajtónak támaszkodva halálsápadtan találták. Melléből vastag sugárban patakzott a vér. A házban lakók egyike, egy fiatal leány ért be elsőnek a szobába és amikor látta, hogy mi történt, a sebesült nőt kivezette az udvarra. Ugyanekkor futott be Balogné is az udvarról és sietségében elesett a küszöbnél. Abban a pillanatban még egy lövés dördült el és a golyó Balogné feje felett furódott a falba. A megrémült asszony a lövés után önkívületi állapotban maradt a padlón. Ekkor Takács előjött a másik szobából, ahol a sűrű löporfűst miatt nem is látszott és székel többször fejbeütötte anyóstit. Amikor pedig a házban lakó emberek a tragédia színlelyére szaladtak, kinyitotta a szobának az utcára nyíló ablakát és kiugrott rajta. Akkor haladt el az ablak alatt Brinza Balázné szegedi szőlőkbeli lakos, akire Takács ráesett. Pillanat alatt azonban talpon termett és a kis szűk utcából a Sand futballpályára menekült.

Brinzné, aki az ijedség után hamarosan észhez tért, a menekülő után nézett és látta, amikor az a Sand-pályán keresztül futva a szőlők között eltűnt. Tíz perc múlva pedig a Szegedi-uti lakók látták a Szegedi-uton Takácsot, amint befelé sietett a városba.

A tragédiáról értesítették a mentőket és a rendőrséget. A mentők a súlyosan megsérült Balogh Gizellát be szállították a közpórházba, ahol megvizsgálták a sérülését. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a golyó a bal mellén hatolt be és két centiméterre a szív felett állott meg. A sérülés rendkívül súlyos, mert az operáció a szív közelsége miatt nagyon veszélyes.

Balogh Gizella kihallgatása

A rendőrség amint értesült az esetről, azonnal megjelent a helyszínen, a nyomozás megindítása végett. Nyomozással megbízott Krayditszki Lázár elsőköri rendőrbiztos kihallgatta a ház lakóit, délután pedig Balogh Gizellát hallgatta ki a közpórházban. Takácsné súlyos sebe ellenére is, állandóan eszméletlenül volt

és kihallgatása alkalmával részletesen el tudta mondani a történeteket.

Vallomása szerint, amikor az anyja elhagyta a szobát, ő sírni kezdett, mire férje kérlelni kezdte. Azután pár pernyi csendesség után férje hátranyúlt a nadrág hátulsó zsebébe. Ő azt hitte, hogy a cigaretta tárcáját akarja elővenni. Nem gondolt semmi rosszra, lehajította fejét és ebben a pillanatban dördült el a lövés. A rettenetes fájdalomtól elvesztette eszméletét és csak az udvaron tért ismét magához.

Takács Máttyás kézrekerítésére a rendőrség szigorú nyomozást indított, de eddig még nem sikerült elfogni.

Takács Máttyás fölakasztotta magát

A rendőrség nyomozása a délután folyamán még nem járt eredményre. Azt megállapították, hogy a pénz nélkül álló Takács Máttyás a napokban eladta aranyóráját és láncát, amit még az esküvője alkalmával ajándékozott neki anyósa és ezen a pénzen vásárolta a fegyvert.

Késő délután Purgli Sándor föld-birtokos kocsiá jelentette a rendőrségen, hogy a Sand futballpálya megett elterülő Purgli-féle kertben egy ember felakasztotta magát. Tikvicki István ügyeletes rendőrkapitány detektívek kíséretében kiment a helyszínre, ahol az elhagyatott kert egyik fáján egy férfi holttestét találtak felakasztva. A vizsgálat alkalmával kiderült, hogy a hulla Takács Máttyásé.

Az öngyilkosság, az orvos megállapítása szerint öt és hat óra között történt. Takács, aki úgy látszik tudatára ébredt annak a szörnyű tettetnek, amit elkövetett, összekötötte nyakkendőjét és fehérneműjének karkötőit s felakasztotta magát. Megmota-zásakor megtalálták nála a fegyvert is, amiből azok a golyók hiányoznak, amelyeket feleségére és anyósa-ra lőtt. A kabát belső zsebében egy pénztárcát is találtak kevés pénzzel, ami valószínűleg az óra árából maradt még meg. Takács Máttyás holttestét a mentők kiszállították a Bajai-uti temető hullaházába.

A drágaság miatt

általános bérmozgalom készül Magyarországon

Több iparágban már megkezdődött a sztrájk

Budapestről jelentik: Az utóbbi hetekben bekövetkezett általános drágulás miatt újból bérmozgalmak észlelhetők csaknem valamennyi szakmában. Egyes iparágokban már sztrájk tört ki, így legutóbb a butorszállító munkások negyven százalékos bérjavítást kértek. Memorandumukban előadták, hogy a drágaság az elmúlt hónapban 53 százalékkal emelkedett és a munkások május óta nem kaptak bérjavítást.

Sztrájk van a csepeli Weisz Manfréd gyár kilenc osztályán is, valamint a győri vagongyárban.

A Vasútmunkások Szövetsége a Vasgyárosok Egyesületéhez memorandummal fordult, amelyben a nagy drágaságra hivatkozva, megfelelő bérjavítást kérnek. A gyárosok és a munkások között megindultak a tárgyalások, eddig azonban még nincs eredményük.

Bérmozgalom van az ablaktisztító munkások között is és a közüzemi munkások is mozgolódnak. Fizetésük békeparitásra való fölemelését kérik, ami 150-200 százalékos javításnak felel meg. A munkaügyi bizottság pénteken foglalkozik a munkások kívánásával.

A dohánygyári munkások szintén bérmozgalmat indítottak. Az igazgatóság nem zárkózott el a kért béremelésről, de kijelentette, hogy csak abban az esetben adhatja azt meg, ha a munkások 30 százalékat elbocsátja. A tárgyalások a dohánygyárakban még folynak.

Szovjetország

jegyzéket intézett a beogradi kormányhoz

Vrangel jogosulatlanul adta el a Szentpétervári Zálogbank vagyonát

Rigából jelentik: Moszkvai lapok közlése szerint Csicserin külügyi népbiztos jegyzéket intézett a jugoszláv kormányhoz a szentpétervári Zálogbank vagyona tárgyában, amelyet Vrangel tábornok Oroszországból való eltávolítása alkalmával magával vitt és azt Jugoszláviában értékesítette.

Csicserin megállapítja a jegyzékben, hogy a bankban elzálogosított tárgyak az orosz állam tulajdonát képezik és hogy Vrangel eljárása miatt az orosz polgárok nem szerezhetik vissza a bankban elhelyezett értékeiket. Csicserin fölhívja a kormány figyelmét arra, hogy Vrangelnek nem állott jogában, hogy ezeket a tárgyakat eladja és a jugoszláv kormánynak kötelessége lett volna, hogy ebben a tábornokot megakadályozza.

Az orosz külügyi népbiztos erélyes tiltakozást jelent be emiatt és a jugoszláv kormányt felelőssé teszi Vrangel jogosulatlan ténykedésének következményeiért.

Rupert abszolutizmusnak nevezi

a mai magyar kormányzatot

A magyar nemzetgyűlés pénteki ülése

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés pénteki ülésén először elfogadták a sürgősségi indítványt, majd folytatták az indemnitási vitát, amelynek első szónoka Rupert Rezső volt.

— Az a kormányzat, — mondotta, — amely nem hozza a nemzetgyűlést abba a helyzetbe, hogy legfontosabb alkotmányos jogát, a költségvetési jogot gyakorolhassa, nem érdemes a bizalomra. A kormánynak nincs munkaprogramja, nincs az állam jövője számára programja, évek óta csak esetlegességekből él. Ez tipikus szimptomája az abszolutizmusnak, csak a zsarnokságnak nincs hosszabb időre szóló programja. Amikor az 1920:1. törvényeket megalkottuk, csak ideiglenességről volt szó. Évek hosszú sora óta ennek az ideiglenességnek az átkát nyögjük. Minden bajnak az a forrása, hogy provizóriumban élünk.

— Ha valaki a nemzetet citálja valamely kitörésében, mint ahogy a haragos ember az Istent szokta emlegetni, azonnal bíróság elé viszik és évekre elítélik. A nemzet, a haza, az állam fogalmát ilyen módon meggyűlöltetik. A kormánynak kivételes hatalma van: az alkotmány csödjé ez. Megérthető, hogy a külföld nem akar velünk szóba állni és szerződéses viszonyba lépni. De az egész közszellem rossz ebben az országban.

Ezután beszél azokról a képviselőkről, akik olyan vállalatokban vannak érdekelve, amelyek a kormánnyal vannak szoros összefüggésben, miközben Pikler Emil közbekiáltja, hogy Eckhardt Tibor ezreseként hamisított.

— Azok az államok — folytatta Rupert — amelyekhez az életérdek kapcsolai fűznek bennünket, megtagadták azt, hogy velünk gazdasági, politikai és kellő diplomáciai összeköttetésbe lépjenek. Itt van a cseh magatartása, akik azt mondják, hogy a legkényesebb kérdésekről is hajlandók tárgyalni, de kérnek tisztességes embereket, akik a néptáborból tárgyalnak, kérnek olyanokat,

akik a szabad nemzetet képviselik. Klárik Ferenc: Kérnek demokráciát és nem abszolutizmust!

Rupert Rezső: Különféleképpen lehet felfogni a cseh államfő nyilatkozatát. A nyilatkozatokat lehet úgy is felfogni, amint egyik tisztelt barátom tette, aki azt a nemzet megszegésének, megsértésének tekintette.

Franciaország nem enged követeléséből

A francia külügyminisztérium cáfolja az angol ellentétek híreit

A francia külügyminisztérium hivatalosan cáfolja azokat az angol forrásból eredő és angol lapokban megjelent híreket, hogy lord Curzon brit külügyminiszternek a londoni francia nagykövettel lefolyt tárgyalásai során ellentétek merültek fel a két kormány felfogása között, amely ellentétek a francia és angol kormány között a szövetség megszakításával fenyegetnek.

A Quai d'Orsay-n közölték a francia újságírókkal, hogy az angol sajtónak a londoni tárgyalások állásáról közölt valamennyi híre hamis. Angol részről francia vélemény szerint semmiesetre sem fognak azzal fellépni, hogy Anglia külön politikát folytasson, hanem arra töreksenek, hogy elkerüljék azt, hogy Franciaország és Anglia közt egyenetlenség támadjon. Lord Curzon kerülte a Ruhr-megszállásról, vagy a passzív ellenállásról való témát és inkább az együttes eljárást vetette föl.

A francia válasz

A »Manchester Guardian« megbízható információk alapján azt írja,

De lehet úgy is felfogni, hogy feltételekhez kötik azt, hogy összeköttetésbe lépjenek velünk.

Rupert ezután a belpolitikai aktualitásokról beszélt zajos közbeszólások mellett. A nemzetek szövetségének csütörtöki ülésének eredményében is Magyarország külképviselőinek gyengeségét látja.

hogy az angol kérdőpontokra adott belga és francia válasz megegyezik azzal az állásponttal, amelyet Franciaország a Ruhr-vidék és a jóvátétel kérdésében már eredetileg elfogalt és a következő kijelentéseket tartalmazza:

1. A francia megszállás beszüntetése a passzív ellenállás beszüntetésétől függ.

2. A megszállás beszüntetésének időpontjára nézve a francia és belga kormányok fentartják maguknak az elhatározás jogát.

3. A megszállás beszüntetése nem történik egyszerre, hanem abban a mértékben, amint a németek jóvátelti kötelezettségnek eleget tesznek.

4. A katonai megszállás beszüntetése után Franciaország visszatér a »láthatatlan megszállás« elvének alkalmazására.

Három újabb letartóztatás

Duisburgi jelentés szerint július 3-ikára virradó éjjel a franciák ismét letartóztattak három személyt, akiket a Rajnahidon történt robbanás előidézésével vádolnak.

Sztrájk előtt áll a német nehéz-ipar

Száz berlini fémipar-üzemben megszűnik a munka

Berlinből jelentik: A fémipari munkások végrehajtó bizottsága július 5-én tartott ülésén, amely estétől reggelig tartott, kimondták, hogy valamennyi fémipari üzemben beszüntetik a munkát.

Az üzemek fokozatosan csatlakoznak a sztrájkhoz. A sztrájkvezetőség akként határozott, hogy nem az egész fémiparban egyszerre szüntetik be a munkát, mert ez 250.000 munkás munkabeszüntetését jelentené, ami a sztrájkpénztár gyors kimerítéséhez vezetne, hanem fokozatosan egymás után. A vezetőség azt reméli,

hogy részleges sztrájk is eredményre fog vezetni.

A munkások és munkaadók között megindult tárgyalások nem vezettek eredményre, mert a munkások a pótlékok fizetésénél a mindenkori dollárkölcsonnt akarják a számítás alapjául venni.

Attól tartanak, hogy a berlini részleges sztrájk fogja megindítani az egész országban a bérmozgalmat, melynek kitörését először a vasiparban várják, de ami a jelek szerint, valamennyi nehéz ipari üzemre ki fog terjedni a legközelebbi napokban.

Diplomáciai bonyodalom Kiss Menyhért egy parlamenti beszéde miatt

A budapesti amerikai követ elégtételt kér a megsértett amerikai magyarok részére

Budapestről jelentik: Kiss Menyhért szélső jobboldali fajvédő képviselő egyik legutóbbi beszédében a Magyarországon letelepedett amerikai magyarokkal foglalkozott, akiknek amerikai pályafutását, karrierjét és mostani magyarországi tevékenységét kritizálta. Kiss Menyhért ebben a beszédében úgy emlékezett meg az amerikai magyarokról, hogy azoknak egyrésze börtönviselt sikeres, akiknek különböző visszaélések miatt kellett annak idején eltávozni tőlünk és most előkelően jönnek vissza, mintha már minden el lenne felejtve. Ugyancsak ebben a beszédében azt is kérte, hogy ezeket az amerikai magyarokat helyezék megfigyelés alá, ha ez nem elegendő, úgy ellenőrzés alá, legvégső esetben pedig kitoloncoltatásukról is gondoskodni kellene az illetékes köröknek.

Kiss Menyhért eme kirohanásának most diplomáciai folytatása van. A

megsértett amerikai magyarok képviselőjében Brentano budapesti amerikai követ helyettese csütörtökön felkereste Daruváry Géza külügyminisztert, akinek előadta, hogy Kiss Menyhért parlamenti beszédében a Budapesten letelepedett amerikai magyarok magukra nézve nagyon sok olyan méltánytalan és sértő kifejezést találtak, amely amerikai állampolgári méltóságukat mélyen sérti. Az amerikai követség megbizottja egyben kérte a külügyminisztert, hogy az amerikai magyar állampolgárokat ért sérelem ügyében szolgáltasson azoknak, akiket Kiss Menyhért beszédében megemlítet, elégtételt.

A külügyminiszter megígérte, hogy minden eszközzel azon lesz, hogy a kellemetlen affér lehetőleg az amerikai magyarok megelégedésére elsimuljon és erre vonatkozólag meg is tette a szükséges lépéseket.

Szuboticára jönnek

a novisadi békekongresszus résztvevői

Vasárnap Palicson hangverseny lesz a tiszteletükre

A novisadi békekongresszus befejezése után az egyházak békeligájának konferenciáján résztvevő külföldi vendégek ellátogatnak az ország különböző részeibe, hogy személyesen is meggyőződést szerezzenek a nemzeti kisebbségek helyzetéről, s megismerjék az országot.

Az előkelő külföldi vendégek — akik nagyrészt magas egyházi méltóságok betöltői — utazásuk során vasárnap Szuboticára is ellátogatnak. A vendégeket a város és a különböző egyházi hatóságok képviselői innepélyes fogadtatásban részesítik. A tervek szerint Szuboticán nem lesz tanácskozás, a vendégek Palicson fogják a nap legnagyobb részét tölteni.

Vasárnap este Palicson a külföldi vendégek tiszteletére a Vigadóban hangverseny lesz, amelynek műsorán nagyrészt orosz művészek szerepelnek és a hangverseny tiszta jövedelmét is orosz jótékony alap javára fogják fordítani. A békekongresszus résztvevőinek tiszteletére Palicson bankett is lesz.

Ujra életbeléptetik

Szuboticán a régi luxusadókat

Megadóztatják a cseléd-tartást, lakásokat, fogadókat, ebeket és szerencsejátékokat

Subotica polgárságának úgy látszik most már csendes megnyugvással kell tudomásul venni, hogy hétről-hétre újabb adókat vetnek ki. A városi tanács azt hangoztatja, hogy a városnak új gazdálkodásra kell berendezkednie, mert a földelkei elvesztett tetemes jövedelmét csak az új adókkal pótolhatja. Egyelőre ez az új gazdálkodás csak az új adók kivetésében nyilvánul meg.

A városi tanács most megint újabb adóemelés életbeléptetésének tervével foglalkozik. Már 1920-ban kidolgoztak egy javaslatot városi luxusadóra nézve, amit a közgyűlés akkor elfogadott és a belügyminiszter jóváhagyott. Az így szabályrendeletileg érvénybelépett városi luxusadót az 1920. évre ki is vetették, mivel azonban az akkor általánosan nagy felzudulással találkozott, az első év után beszüntették az új luxusadó szedését és sem 1921-ben, sem 1922-ben nem is került sor annak kivetésére.

A város fokozódó kiadásai és csökkenő bevételei azonban most arra készítik a város tanácsát, hogy ezt a régebben érvényben volt luxusadóra vonatkozó városi szabályrendeletet újra alkalmazásba vegye. A luxusadó életbeléptetéséhez már nem is kell a közgyűlés újabb jóváhagyása, csupán egy-két módosítást akar a tanács a szabályrendeleten eszközölni, mielőtt azt újból alkalmazná.

A szabályrendelet szerint luxusadó alá esik: elsősorban a cseléd-tartás, amennyiben minden cseléd vagy szolga után adót vetnek ki. Ugyancsak megadóztatják a három szobánál nagyobb lakások tulajdonosait is, még pedig minden további szoba után emelkedő adóval. Kivetelt csak az öttagu, vagy annál nagyobb családok képeznek, akik négy szobás lakást lakhatnak adómentesen. Ezenkívül luxusadó alá esik az ebeltetés, fogat, automobil, valamint a biliárd és minden szerencsejáték. Az adó progresszív és a városnak tekintélyes újabb bevételt fog biztosítani.

Az eddigi tervek szerint a városi adóhivatal 1923 január 1-től visszamenőleg veti ki az adót.

Fiume kiszolgáltatta

a zagrebi kétszeres rablógyilkost Paskijevics beismeri a gyilkosságot

Fiume állam rendőrsége szerdán kiszolgáltatta Paskijevics Hrvoje rablógyilkos diákot a jugoszláv hatóságok és szerdán éjszaka a zagrebi rendőrség már ki is hallgatta a Kraljevac erdőbe május 7-ikén elkövetett kétszeres rablógyilkosság ügyében.

Szerdán reggel a susáki rendőrségnek két tisztviselője Fiuméba ment, ahol a városi előjáróságnál jelentkeztek Paskijevics átvételére. A kiadás a Fiume és Susák közötti hidnál történt, ahová egy szakasz carabinieri kísért a gyilkost. A susáki rendőrség megbízottai átvették Paskijevicset és erős fedezet mellett kocsin Bakarba vitték. Bakarból vasuton szállították Remetinci állomásig, onnan pedig, a kíváncsiak tolongásának elkerülése végett, autón vitték melléktúrcákon keresztül, a zagrebi rendőrség fogdájaiba. A rendőrség épülete előtt este hatkor többszáz főnyi tömeg gyülekezett, amely zajos tüntetéssel fogadta az autón érkező rablógyilkost.

A rendőrségen még az éjszaka folyamán kihallgatták Paskijevicset, aki eleinte csak azt ismerte be, hogy üzletszerűen foglalkozott kokain és egyéb gyógyárak csempésztésével. Meg is nevezett egy zagrebi kereskedőt, akitől három kiló kokaint vásárolt. Ezt a kereskedőt előállították a rendőrségre, azonban hamarosan szabadonbocsátották, mert a szembeállítás alkalmával Paskijevics visszavonta vallomását.

A kétszeres gyilkosságban való részvételét eleinte tagadta, a keresztkérdésekbe azonban belezavarodott és a hajnali órákban részletes beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy Jelicsics Andriját rábeszélte, hogy Kanajetet gyilkolja meg, amire Jelicsics azt a mesét adta elő Kanajetnek, hogy Paskijevics gazdag fiú, aki tizenötezer ezüstkoronát el akar adni, de úgy, hogy az teljesen titokban maradjon. Mikor Kanajet hajlandónak mutatkozott az ezüst megvásárlására, ők ketten Jelicsicsel

előre kiszemelték a Kraljevac-erdőben azt a helyet, ahol áldozatukat meg fogják gyilkolni. Május 7-ikén Kanajet gyanútlanul követte is őket az erdőbe, ahol Jelicsics Kanajetet megölte. A gyilkosság után Paskijevics azonnal agyonlőtte büntetését, a Kanajettól elrabolt pénzt magához

vette és Fiuméba szökött. Vallomása szerint Jelicsicset azért gyilkolta meg, mert félt, hogy el találja árulni Csütörtökön délelőtt Paskijevicset a gyilkosság színhelyére vitték, ahol pontosan elmondta a két gyilkosság részleteit. Kihallgatása után átadták az ügyészségnek.

A kormány rekonstrukciója két nap múlva megtörténik

Nem járt sikerrel a vajdasági képviselők akciója
A belügyminiszter helyén marad

A bepolitikában ma újra napirendre került a kormány rekonstrukciója és politikai körök véleménye szerint egy-két napon belül már meg is fog történni az új miniszterek kinevezése. Jól informált helyről vett értesülés szerint a kormány jelenlegi tagjai valamennyien helyükön maradnak és csak az üres tárcákat töltik be. A legnagyobb valószínűség szerint Miletics Krszta lemondott agrárminiszterre nevezik ki, az agrárreformtárcát pedig Simonovics Milán képviselővel töltik be. Kereskedelmi miniszter dr. Kojics, vallásügyi miniszter pedig Janyics Voja lesz. A kereskedelmi tárcával kapcsolatban emlegetik még Popovics Velját, a vallásügyi tárcával kapcsolatban pedig Peles Dusánt, azonban Kojics és Janyics kinevezése sokkal valószínűbbnek látszik.

Amint megállapítható, a vajdasági radikális képviselőknek a földművelésügyi és agrárreform-tárcákra irányuló aspirációját nem járták eredménytel, minthogy e tárcák jelöltjei mindketten szerbiai emberek.

Vulesics belügyminiszter felváltására, amiről az utolsó hetekben sok szó esett, — szintén nem kerül sor.

A jóvátételi szállítások a minisztertanács előtt

A minisztertanács pénteken délután Pasics miniszterelnök elnöklété

mellett ülést tartott, amelyen főként a jóvátételi kérdésekről tanácskoztak. A jóvátételi szállításokban nehézségek merültek fel, mert a legutóbb Németországgal kötött reparációs konvenciót a kormány még nem ratifikálta és addig, amíg ez megtörténik, a szállításokban szünet állott be. Elhatározta a kormány, hogy a jóvátételi rendelkezéseknél az eddiginél nagyobb rendszerességgel fognak eljárni és a jövőben a miniszterek a megrendelt anyagok jegyzékét előzetesen a minisztertanács elé tartoznak terjesztetni és csak a minisztertanács előzetes jelentése után lehet megrendeléseket eszközölni.

Szó volt még a parlament működéséről és foglalkozott a minisztertanács a parlament munkájának meggyorsításáról.

Este a kormány újabb minisztertanácsra ült össze.

Elkészült a középiskolák törvénytervezete

Beogradból jelentik: A törvényhozó bizottság péntek ülésén szétosztották a bizottság tagjai között a középiskolákról szóló törvényjavaslatot, amelyet már legközelebb tárgyalás alá vesznek.

A javaslat körül a képviselők között különböző kombinációk merültek fel. Különösen a javaslatnak a Vajdaságra vonatkozó része fog előreláthatólag sok vitára alkalmat adni.

Ujra tárgyalják

egy halálraítélt bűnügyét

Perujítás egy statáriális bírósági ítélet ellen

A suboticiai törvényszék még 1920 végén, amikor a rögtönítélő bírói eljárás volt érvényben, rablásért Pivarsics Márkót halálbüntetésre ítélte. Az ítéletet kegyelem után tizenöt évi fegyházbüntetésre változtatták, át. Ugyanebból a bűnügyből kifolyólag a rögtönítélő bíróság Szegedincev Szvetozárt tizenkét évi fegyházra ítélte.

A két elítélt ellen az volt a vád, hogy nevezettek Angyelkovics Szofronától elraboltak 9000 koronát és 1560 dinárt, továbbá, hogy ugyanakkor elraboltak Racsmány Rozáltól 500 korona készpénzt és különböző ruhaneműket.

A vádlottak azzal védekeztek, hogy a Narodna Odbrana tagjai voltak és ebben a minőségükben csak lefoglalták az értékeket, amiket akartak adni a hatóságnak. Ezt azért nem tették meg, mert később járt a kissé ittasak voltak, amikor pedig a lefoglalt értékeket át akarták adni, letartóztatták őket és az értéktárgyakat elvették tőlük.

A statáriális tárgyaláson — ahol rablás miatt folyt ellenük az eljárás — egy tanu azt a vallomást tette, hogy a vádlottak a kérdéses időben már nem voltak a Narodna Odbrana tagjai és így nem volt joguk ebben a minőségben eljárni.

Az elítéltek a suboticiai fegyházban töltik ki büntetésüket.

Közben az elítéltek szorgalmazták ügyük újrafelvételét és erre vonatkozólag kérelmet terjesztettek elő, új tanukat neveztek meg, védekezésük igazolására. A suboticiai törvényszék vizsgálóbírája kihallgatta az új tanukat.

A bíróság az új bizonyítékok alapján elrendelte a tárgyalást, amelyen abban a kérdésben fog dönten, hogy van-e helye újrafelvételnek. A törvényszék ezt a tárgyalást augusztus hó 16-ra tűzte ki s ekkor határozni, hogy letárgyalják-e újból a két elítélt bűnügyét

Szerelem

Iria: Somlyó Zoltán

Szóbanforgó hölgy és szóbanforgó ur szerelmi viszonya már idestova két éves volt, amikor szóbanforgó hölgy hirtelen fordulattal a hideget tudta adni, az unatkozót. A tuffított, lázas mámorok után ez sehogyszem tudott szóbanforgó ur fejébe férni, aki a hölgy részéről hozzá volt szokva a legbüjább turbekoláshoz. Kettejük közül a nő volt mindig az angazsáltabb, a megalázkodóbb, az odaadóbb, aki soha semmiféle áldozatot nem követelt, csak puritánul magát a szerelmet: a férfit, de ezt egészen. Miután ezt meg is kapta, mi sem volt érthetlenebb, mint ez a különös fordulat.

Szóbanforgó hölgy ezen az estén azt telefonálta szóbanforgó urnak, hogy ma nem mehet el, hanem, ha látni akarja, ilyen és ilyen uccában, ilyen és ilyen sarkon, ennyi meg ennyi órákor várhat rá és akkor megbeszélhetik az egész dolgot.

— Mi az, hogy az egész dolgot?! — förmedt bele a kagylóba szóbanforgó ur — micsoda egész dolgot?! Nem értem.

— Hát a mi dolgunkat, — mondta vajpuha hangon a nő, akárcsak egy szerelmi vallomást — mert ez így nem lehet tovább....

— Mi nem mehet így tovább? — rivált rá megint a férfi a telefonon keresztül — nem értek ebből egy betűt se.... Ne frjitsen meg....

— Majd megérti, — felelt a nő kedvesen — és ne adja az izgatottat, a magafajta férfiak nem olyan egykönnyen örülnek meg....

Szóbanforgó ur dühösen lecsapta a kagylót. De már a következő pillanatban újra lekapta és a füléhez illesztette, megbánta hirtelenségét. Arra gondolt, hogy a nőket nem kell nagyon komo-

lyan venni, gyakran megbolondulnak és ilyenkor úgy kell kezelni őket, mintha valóban bolondok vagy gyermekek lennének.... De a központ már szétkapcsolta őket.

Szóbanforgó ur a megbeszélés időben megjelent a megbeszélés helyén. Nagyon természetes, hogy szóbanforgó hölgy is tudta, mi a kötelessége az ilyen eset után, tehát nem jelent meg a találkozóon. A férfi eleinte természetesnek találta, hogy a nő késik. Megállt egy virágkereskedés előtt és időseken a kirakaton legeltette a tekintetét. Kővér lapdarózsák és más kívánatos virágok üsszedugott, pufók fejjel gubbasztottak ott a tükröablak mögött, szinte kínálkozva és szóbanforgó ur, aki már nem is volt tulajdonképpen fiatal, arra gondolt, hogy bizony már rég örvendeztetette meg virággal a hölgyet, akire vár. Egy kissé megfogta önmagát gondolatban és ilyesmire gondolt: Hát bizony, ilyenek vagyunk mi, férfiak! Amíg egy nő megszerzéséről van szó, semmi sem sok és semmi sem drága; már amikor a nő pusztá megtartása feladatánál tartunk, vége minden gálans erőifejtésnek, még a virágra sem gondolunk....

Elmult az első negyed, majd félóra; elmúlt így egy teljes óra: hiába. És lassan-lassan farkaséhség fogta el, a hölgye bájjal és birhatása lázas nosztalgiait keltettek benne, a legfiúbb hűvvel topegott le-fel a flaszteren. Vézre megunt a dolgot. De közben tisztán érezte, hogy ebben az ügyben vádlotként szerepel, sőt, már el is van ítélve. Hogy miért?... erre nézve pozitív érzése nem volt; de önként szerepel, sőt, már el is van ítélve. Hogy a szerelmi viszonyban mindig vádlott az egyik fél és a másik mindig vádló. Leverten indult hazafelé.

*
Minthogy szóbanforgó hölgy a családjával lakott, felkeresnie nem lehetett őt. Hisz minden eddigi komplikáció is innen

eredt: hogy mindig csak dugva, titokban találkozhattak, sohasem szürcsölhették a nyilvánosságra vitt boldogság édes mézét. Legszívesebben felrohan volna most hozzá, de ez lehetetlen. Minden kiderülne. Az anya, a fivér, a nővér, akik mindig óva intették leányukat ettől a szerelemtől és az ő személyétől, most mindent megtudnának.... még örülhetne, ha meguszná azzal, hogy elvenné feleségül. Feleségül?!... Rettenetes volna! Még a gondolat is.... Hiszen ettől irtózik legjobban. A házasság általában nem neki való, de meg, ha már komolyan feleséget akar, szóbanforgó hölgyenél jóval intelligensebb, műveltebb nőre volna szükség. Ez igen kedves, kellemes, sőt széppnek is mondható, szeretőnek a legmegfelelőbb, de... Ejnye! Hát miért is ne? Neveletséges! Miért is ne venné el, ha csak ettől függ a dolog? Hát aztán? Elveszed. Kész. Két éve ismeri, mindig hűséges és jó volt, szegény hivatalnoknő léteire igénytelen, önzetlen.... S már megvolt a terve. Másnap reggel, amikor a lány a hivatalba megy, meglesi és.... ha muszáj.... Legyen meg! Nagyobb urak is megteszik.

Másnap reggel csakugyan ott várt rá a kapu előtt. Nyolc óratájt könnyű libbenéssel megjelent a szóbanforgó hölgy a kapuban. Még egy pillanatra lehalt, hogy a kicsuszott cipőfűzőjét megigazítsa, ennek a mozdulatnak a második, kisebb részét még felhasználta arra, hogy könnyű ruháscskáján keresztül rántsion egyet a harisnyakötőn és megindult. Szembetalálta magát szóbanforgó urral, aki lenyűgözve, szívével a torkában, alig tudott szóhoz jutni. A hölgy friss, üde hangon szólt:

— Látja, máskor nem tette volna meg, hogy ily korán felkeljen, csak azért, hogy láthasson.... — és már a régi pajzán kacérsággal mosolygott szóbanforgó urra, aki olvadozón öltöbhatolt: — Sohasé kívánta ezt íőlem.... —

motyogta — de ha akarja....

— Delhogy is akarom, — csicseregte a nő — magának kellene akarnia, csak akkor szép, nem ha én akarom.

Egy virágkereskedés előtt mentek el, a férfi szó nélkül beugrott és kiszáratva egész nyaláb virággal tért vissza. A nő boldog mosollyal fogadta a figyelmességét és halkán mondta:

— Máskor ez se jutott eszébe.... De most mit csinállok ezzel a tengeteg sok virággal, nem cipelhetem be a hivatalba, mit szólnának?... Tudja mit: nem megyek be ma a hivatalba.... — és a boldogság rózsái virultak ki az arcán.

Szóbanforgó ur arca hirtelen zavarosra vált. Szó a mi szó: megijedt ettől az elhatározástól:

— Hanem?... —

— Hát együtt maradunk egész nap, együtt is ebédelünk, ugysem szoktam hazamenni déliben, amióta a bankban olcsó kosztot kapunk.... Milyen boldog, milyen szép nap lesz!

A férfi hirtelen azt se tudta, mit mondjon. Erre nem számított, erre nem vágyódott. Egészen más gondjait voltak, mint egy egész napot együtt tölteni egy nővel, ezzel a nővel. És ahogy feloldalt az arcát nézte, megállapította magában, hogy nem is olyan szép, nem is olyan fiatal, nem is vágyik utána annyira.... és elpirult, amikor most arra gondolt, hogy még az este, de még ez előtt egy órával is elvette volna feleségül. Megrázkódott. Hirtelen a valóságra ébredt.

A nő pedig bizalmasan az oldalához simul virágaival és bűnbánóan suttogetta:

— Szegény, képzelem, mennyit szenvedett az este, amikor hiába várt!.... Magam sem tudom, olyan bolond napom volt tegnap, tisztára meg voltam bolondulva. Tudja, hogy a nők néha megbolondulnak....

— Tudom — válaszolt a szóbanforgó ur idegesen és rágyújtott egy cigarettára.

CIRKUSZ

Szakirodalom

Knapp Oszkár okleveles vegyész-mérnök, ismert szakíró a Műszaki Könyvtárban hasznos könyvet adott ki Kenőanyagok címmel. A munka ismerteti a kenőanyagok gyártását, használatát, vizsgálatát és iparosoknak, munkásoknak és gyártulajdonosoknak nélkülözhetetlen. A könyv minden könyvkereskedésben kapható.

Rég olvastunk élvezetesebb és igaztöbb művet a Műszaki Könyvtár fentemlített füzeteinél, amely helyenkint lélekzetelállító drámaisággal tárgyalja a kocsi- és gépjármű, gépolaj, kulimászs és a többi kenőcsfajták történetét, keletkezésüktől elmulásukig. Nem hallgathatjuk el azonban, hogy az érdekesítő szakmunka némileg hézagos, nemcsak azért, mert például egyetlen szóval sem tesz említést a heccesdi-lekvárról, amely pedig gyermekkorunkban mint a legismertebb kenőanyagok egyike szerepelt, hanem mert a kenőanyagok használatát tisztán technikai ténnyel korlátozva ismerteti, teljesen mellőzve a kenés általános — hogy úgy mondjuk, nemzetgazdasági vonatkozását — jelentőségét. Ez késztet arra bennünket, hogy dióhéjban összefoglaljuk a legismertebb kenőanyag használatáról szükséges tudnivalókat és a rövid függelékben e helyen, díjmentesen bocsássuk olvasóink rendelkezésére. Ime:

A DOHÁNY, MINT KENŐANYAG

— Mindenkinél, azonkívül iparosoknak és gyártulajdonosoknak nélkülözhetetlen —

A legfontosabb és leghasználatosabb kenőanyag kétségtelenül a dohány, amely noha szilárd halmazállapotban kerül forgalomba, sokkal alkalmasabb kenésre, mint a folyékony kenőanyagok. Ha például egy minisztert — mondjuk Spanyolországban — megfelelő mennyiségű dohánnyal megkennek, akkor a legkritikább esetben tiltakozik ez ellen. Próbálna valaki ugyanezt a minisztert gépolajjal megkenni! A kenésre szolgáló dohány előállítására nem veszélymentes, robbanni ugyan nem robban, de mint-hogy gyártása állami monopólium, azt, aki magánaton előállított dohányt hoz forgalomba, becsukják hamisítás címén. A hamisító ettől csak úgy menekülhet meg, ha idejében megkeni az illetékes közegeket; ajánlatos a kenéshez ilyenkor az állami közüzemben — nem a dohánygyárban, hanem a bankjegynyomdában — készített dohányt használni.

Mint már az eddig előadottakból is kiviláglik, a dohányt különösen a hivatalos gépezet kenésére használják. Kenés nélkül a hivatalos gépezet berozsdásodik és igen gyakran egyáltalán nem mozdul; ha mégis erőltetik, akkor fillérsért, sőt becsületsértő hangokat hallat. Tanulj tehát egyszerűen, — Venezuelában — hogy a meg-nem-kent apparatus a következőket nyikorogta a talpá-pályázat egyik résztvevője felé:

— Ne molesztájon, mert kidobatom! Amikor a pályázó észbekapva megkente a gépezetet, a kellemtelen mellézközre rögtön megszünt és a kérést kedvezően intézték el.

A hivatalos gépezet rugói egyformán dohánnyal kenendők Sanghaiban éppúgy, mint a Fokföldön. Aki utlevelet kér Hondurasban, aki optálási ügyét akarja elintézni Cap Martinezben, a kinek a vámhivatallal van dolga Bilbaóban, aki az agrárreformmal akadt össze Haparandában, az mind helyesen teszi, ha kenéshez folyamodik.

A kenőanyag használatának módja többféle, helyenkint és esetenként változó. Vannak, akik borítékba teszik a kenőanyagot és úgy nyújtják át a hivatalos gépezetnek. A kenésnek ez a fajtája azonban ma már elavult és nem is célravezető, mert a gépezet ugyanis kivészi a dohányt az ember előtt a bori-

tékből és megnézi, hogy elég-e? Szokás költség címén is átnyújtani a kenetet, ilyenformán:

— Tudom, méltóságos uram, hogy önnek nagy költségei voltak kérvényem iktatása körül, mégis a tinta, az íratás... megengedi ugyebár, hogy megtérítsem? Ha a gépezet tiltakozóan nyikorog, fel kell emelni a kenőanyagot kétezer drachmáról ötezer piasterre.

Tapintatos kenésnek azt nevezzük, ha fogadás formájában burkoljuk a kenési műveletet, például így:

— Fogadjunk ezer maravéért tanácsos ur, hogy nem kapom meg azt a büdös kis beutazási engedélyt!

Ha azzal fogadjunk, akitől az engedély megadása függ, akár nyomban megvált-hatjuk a vasúti jegyet, mert biztos, hogy elvesztjük a fogadást. Kétséges esetekben ajánlatos ezt a módszert alkalmazni, mert ha a pasas ordítozni kezd, hogy őt nem lehet megvesztegetni, az ember mindig kibújhat a dologból azzal, hogy csak viccelt a fogadással. Helyesebb azonban ilyenkor is: fel-emelni a fogadási összeget.

Kilenc ekrazitos merénylőt szabadonbocsátott a budapesti rendőrség

Ujabb előállítások a Club-kávéház elleni merénylet ügyében

Budapestről jelentik: Az ekrazitos büntény kilenc terheltjét a budapesti rendőrség pénteken délután szabadon bocsátotta. A szabadlábra helyezett közt van Czigány Sándor fővárosi bizottsági tag is.

A budapesti rendőrség jelentése szerint beigazolódott, részben nem tudták, hogy a lakásukon levő csomagban ekrazit van, de az ekrazit elrejtése nem is elegendő az el-fogvatartásra. A román király elleni merénylet terve sem igazolódott be olyan formában, amelyet túlságosan komolyan lehetne venni.

A rendőrség továbbra is fogva tartja a három Kovács-testvért, Becker Istvánt, Vas Tituszt, Szalay Jánost, lovag Ullau Szigfriedet és Szobodeczky Aladárt. E nyolc személy ellen az állam törvényes rendjének fellöngatására irányuló büntett címén indul meg az eljárás.

A Club-kávéházi merénylet nyomozása

Budapestről jelentik: A rendőrség mindazokat, akik a Club-kávéház ellen elkövetett merénylettel kapco-

Elfogták a gyilkos koldus feleségét

Csernetics gyilkosa a szőlők között bujkál

A Halasi-szőlőkben csütörtökön hajnalban történt gyilkosság ügyében a rendőrség folytatja a nyomozást a gyilkos Szerencse Lukács kézrekerítésére, akinek teljesen nyoma veszett. Oravecz és Kukla rendőrbiztosok csütörtökön egész nap nyomoztak a Halasi-szőlőkben.

A nyomozás folyamán elfogták a Szerencsével törvénytelen házasságban élő Rudics Cecílt, aki a gyilkosság elkövetése után együtt menekült Szerencse Lukácssal. A detektívek Rudics Cecílt letartóztatták és bekísérték a rendőrségre, ahol azonnal megkezdtek a kihallgatását.

Kihallgatása alkalmával tagadta, hogy tudott volna férje szándékáról és csak menekülés közben értesült a történetekről. Elmondta, hogy férje csütörtökön reggel nagyon izgatott állapotban tért haza, összeszedte holmiját és felszólította őt is, hogy menjen veje. Utközben mondta el, hogy agyonverte Csernetics Istvánt és ezért menekül. A sombori vonal mentén haladtak Subotica kijárási állomása felé, ő azonban rövidesen elvált férjétől és hazament. A rendőrség azt hiszi, hogy Rudics Cecílnak tudomása van Szerencse tartó-

Kenőanyag a dohányon kívül a füstölt sonka, az arany cigarettatárca és a börtetipp is. Az egyszeri Möricka igen helyesen ismerte ezt fel, amikor a tanító felszólítására, hogy mindenki hozzon másnap két tojást magával, mert Kolumbusz tojásáról fognak tanulni, megkérdezte, hogy hozhat-e vajot, mert tojás nincs otthon? Lehet hájjal is kenni, de csak husz kilótól fölfelé és tanfelügyelőtől lefelé. A hájjal való kenés igen kellemes, azonban akit — mondjuk Lombardiában — négyezer dinárral megkennek, az több joggal érzi magát úgy, mintha hájjal kezegettek, mint az, akit tényleg hájjal kezegetnek. Kenni általában mindennel lehet, a fontos nem az, hogy mivel ken az ember, hanem hogy, hol ken? Minden gyáros és iparos tudja, hogy hiába kenik meg akár vazelinnal a vagon tengelyét, okvetlenül kitüzesedik a surlódás következtében minden második állomáson és ott vesztetel a szállítmány újabb két hétig. A könnyen végzetessé válható kitüzesedés úgy mulik el, ha a forgalmi tisztet kenik meg. díó.

latban a főkapitányságra kerültek, csütörtökön szabadonbocsátotta. Ezek a fiatal emberek a régebbi atrocitásban tevékeny részt vettek, azonban beigazolódott, hogy a legtöbb már évek óta távollattja magát a szélsőséges politikai mozgalmaktól, tisztességes foglalkozásuk van és semmiféle atrocitásban nem vettek részt az utóbbi időben. A fiatal emberek közül igen sokan zsidó cégek alkalmazottai és főnökeik személyesen mentek be a főkapitányságra, hogy igazolják őket. Elmondották, hogy igazi szorgalmas és használatos tisztviselők, akik régebbi bűneiket megbánva, hasznos tagjai lettek a társadalmának.

A rendőrség nyomozása azonban ezzel még nem merült ki. Több mint száz olyan egyén előállítását vették tervbe, akik a régebbi atrocitásokban résztvettek. Csütörtök estig egyetlen egy ember sem volt ebben az ügyben előállítva a főkapitányságon, de este és az egész éjszaka folyamán egymásután hozták be a detektívek azokat, akiknek elővezetését a főkapitányság elrendelte.

kodási helyéről. Ezért az asszonyt őrizetbe vették. A gyilkos után a nyomozás tovább folyik és a rendőrség reméli, hogy rövidesen elfogják, mert a határon nem szökhetett át. Valószínűleg még mindig a szőlők között bujkál.

Husz rendőrt

elbocsájtottak Szentán

Költségkímélés a közrend rovására

Sentáról jelentik: A város kiszélesített tanácsának legutóbbi ülésén elhatározták, hogy a rendőrlégénység létszámát nyolcvanról hatvanra redukálják, hogy kisebb legyen a pótdó. A határozat értelmében husz rendőrt pénteken elbocsájtottak, úgy hogy ezennel már csak hatvan rendőr fog őrködni Senta város amugy is bizonytalan rendje fölött.

A rendőrlégénység létszámcsökkentésével kapcsolatban a kereskedők elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek a város vezetéséhez, amelyet megkérnek, hogy a tervbevetett redukiótól álljon el, mert a rendőrlégénység a régi létszámában is kevésnek bizonyult mindig, hogy a város élet és vagyonbiztonságát — a tanyákon is — biztosítja. A küldöttség tudomására adja a város vezetésének, hogy a kereskedők inkább hajlandók megfizetni a fölemelt pótdót, csak ne csökkentsék a rendőrlégénység létszámát.

A városok prágai kiállítására

Szubotica kiküldötték a kiállításra

Szeptember elején Prágában a városok nemzetközi kiállítását rendeznek, amely a nagyvárosok nagyszabású berendezkedésétől kezdve egészen a legkisebb mezővárosok intézményeit fogja ismertetni szemléltető módon, azt a technikai fölkészültséget s haladottságot, amivel a modern város ki tudja elégíteni lakói szükségletét. A kiállítás az új bérpaloták, középületek, színházak legújabb építészeti típusai, az utcarendezés, városépítés újabb ötletei, a vízvezeték, csatornázás, közvilágítás legmodernebb megoldási módjai kerülnek bemutatásra, úgy, hogy a kiállítás minden város részére hasznos utmutatásokkal fog szolgálni.

A városok prágai kiállításán részt vesz Subotica város is, főként azért, mert itt sok terv vár még megvalósításra, aminek a város hasznosíthatja a prágai kiállításán látottakat. A kiállítás Suboticáról dr. Pletikoszits András főispán és Petrovics Koszta főmérnök vesz részt a város képviselőiben, akik a tapasztaltakról részletes referátumot fognak készíteni.

HIREK

Császárjelöltek szövetsége

Nem a doornj remetéről van szó, aki még mindig egyre várja, mikor kapja vissza az elvesztett császári koronát és a bajor trónörököséről sem, aki Münchenben körmenetezik állandóan, mint jövőendő uralkodó. A bolgár ex-cárnak, Ferdinándnak sincs semmi köze a császárjelöltek szövetségéhez és valószínűleg Nikolaj Nikolajevics nagyherceg sem tud róla, aki pedig nagyon szeretné már együttlenni azt a szövetséget, amely hozzásegítené megboldogult Miklós koronájához. Az említett illusztris császárjelöltek egyike sincs érdekelve ebben a tursza és figyelemreméltó dologban. Aradi diákok csinálták ezt a szövetséget, a császárjelöltek szövetségét, tízenyolc-huszeves kamasz diákok, akiket megkötve foglalt az élet és akik a vérszerződéssel megpecsételt baltársi kör célját így formulázták meg: »Felkelést szítani a félvad népek között, a tagok részére Afrikában vagy Ázsiában császári trónt szerezni, vagy néger királylányokat és anyacsászárnékat — feleségnek.«

Akárhogy vesszük is ezt a romantikus bolond aradi diák-kalandot, torzul igaz, de magyarázatnak elegendő szembetaláljuk magunkat a mostani étellel, amelyben szürke politikai közkatónából köztársasági elnök lehet, tábornokból földöntúli diktátorból -- halálraítél, Kerenszkiből pincér és a pincérből népbiztos. Az aradi kamasz diákok érzékeny és éhes fantáziáját az a pokoli komédia irritálta, amely ma történik váratlan fordulatokkal egyre tragikusabb motívumokkal a világ színpadán. A történelem (tagadhatatlanul dandáriában vagyunk) ma szinte százával produkálja a legkétségbeejtőbb szenzációkat, úgy, hogy ma valóban senki sem tudja, nem hord-e tarsolyában halálos ítéletet, vagy — marsallbotot. A háboru előtt Amerika, a lehetetlenségek országa sokszor ragadta el az európaiakat csodálatos történeteivel, eseményeivel és karriert csináló rikkanciaival. Az, ami akkor a tengerentúl történt, megsokszorozva és trappásabban rombolja ma a kontinens életét, amelynek kellős közepén, a fórumok közül olyan figurák mozognak, akik öt-hat évvel ezelőtt még a megérdemelt jelentéktelenség csillagzata

alatt apró gondjakkal bajlódtak. Ha szímet vetünk az utóbbi pár esztendő történetének groteszk és fantasztikus dolgaival, az aradi diákok kalandos tervét ilyen meggondolások után nem is kell romantikának, gyereklomnak minősíteni. Ott, abban a levegőben, ahol Wolff komolyan azt hiszi, hogy magyar miniszterelnök is lehet valamilyen, akadhat olyan diák is, aki császári trónt szeretne — Afrikában. Afrikában, ahol még talán megbecsülnék a császárokat...

— A parlament elnöke Subotican. Jovanovic Ljuba, a parlament elnöke pénteken délután magánügyben Subotica-ra érkezett és szombaton estig marad itt. A házelnök pénteken este Palicsra tett kirándulást, szombaton pedig Subotica-t fogja megtekinteni.

— Helyreállított a diplomáciai viszony Bulgáriával. Beogradból jelentik: Az S. H. S. királyság és Bulgária között pénteken ismét helyreállított a rendes diplomáciai viszony. A külügyminisztérium jelentést kapott Szófiából, hogy Rákics szófiat követ a kormánytól kapott utasítás szerint válaszolt a Cankov-kormány körjegyzékére, ami a diplomáciai érintkezés teljes felújítását jelenti.

— A subotica-i törvényszék elnöke szabadságon. Pavlovics István törvényszéki elnök július 8-án, vasárnap kezdi meg ötheti szabadságát. Távollétében a törvényszéki elnököt Gomirac Vojislav törvényszéki bíró helyettesíti.

— Sombor város új tiszti főorvosa. Somborból jelentik: Sombor város főispánja dr. Kávesics Franjo sombori kórházi orvost, aki jelenleg Kragujevacon teljesít katonai szolgálatot, kinevezte tiszteletbeli városi tiszti főorvossá.

— Vizsgálóbírói kinevezés. Az igazságügyminiszter a subotica-i kerületi törvényszék vizsgálóbírójává Tazsics Alexander törvényszéki bírót nevezte ki.

— Doguette tábornok a becsületrend nagykeresztjét kapja. Párisból jelentik: A francia kormány elhatározta, hogy Doguette tábornoknak, a ruhrvidéki megszálló csapatok főparancsnokának a becsületrend nagykeresztjét adományozza.

— A subotica-i járásbíróság vezetője július 15-én veszi át hivatalát. A Bácsmegeyi Napló megírta, hogy az igazságügyminiszter Kiszely Franjo törvényszéki bírót nevezte ki a subotica-i járásbíróság vezetőjévé. Mint értesülünk, Kiszely Franjo vezető-járásbíró július 15-én, vasárnap veszi át hivatalát.

— Becskerek város közgyűlése. Becskerekről jelentik: Becskerek város július 7-én, szombaton délután a vármegyeház dísztermében közgyűlést tart, amelynek tárgysorozatán több fontos ügy szerepel.

— Eljegyzés. Özv. Nemes Sándorné Vigh Bella Staramoravica és Feigenbaum Mór Vukovár legyesei. (Minden külön értesítés helyett.)

— Életbeléptet az olasz-osztrák kereskedelmi szerződés. Rómából jelentik: A hivatalos lap közli azt a dekretumot, amely életbelépteti az olasz-osztrák kereskedelmi szerződést.

— A sentai járásbíróság új vezetője. A sentai vezető-járásbíró, Popovics Pavle dr., július 14-én, szombaton kezdi meg Sentán hivatali működését.

— Anarchisták véres harca Philippopoliszban. Philippopoliszból jelentik, hogy ott a katonák és anarchisták között véres összeütközés támadt. A San-Stefano-utca egyik házában a katonaság körülfogta az anarchistákat, akik elkeseredetten védekeztek, míg csak a házat bombákkal szét nem robbantották. Két anarchistát megöltek, a többiek pedig súlyos sebesülten fogságba estek.

— Felmentést várnak a Judetpörben. Párisból jelentik: A Judetpör csütörtöki tárgyalásán az ügyész befejezte beszédét. Előadásában főként arra törekedett, hogy Judetnek a háború alatt tanúsított magatartását hazafiatlannak tüntesse fel. Clemenceau elleni mozgalmát erősen terhére róta. Az ügyész hosszú beszéde nem változtatta meg azt a benyomást, hogy a vád összetört. Általában meg vannak győződve arról, hogy Judetet fel fogják menteni.

— Kibővítik a novisadi kórházat. Novisadról jelentik: A novisadi kórházat még ez évben ki fogják bővíteni. Az építés egy millió dinárba kerül.

— Öngyilkosság a városházán. Csütörtökön délután a subotica-i városháza harmadik emeletén levő főorvosi hivatal harmadik szobájában fölakasztotta magát Neorcsics Kálmán 42 éves hivatalosolga. Az öngyilkosságot csak reggel vették észre, amikor Neorcsics József nevű fia keresni kezdte apját a városházán. Öngyilkosságának oka valószínűleg reumatikus betegsége volt.

— Tejrazzia Novisadon. Novisadról jelentik: Pénteken reggel Rogulya rendőrkapitány és dr. Kluka György orvos a városban tejrazziát tartott. A razzián hatszáz liter tejet találtak romlottnak. Két héttel ezelőtt 1500 liter tej volt élvezhető.

— Hamis 1000 és 5000 lírasokat hoztak forgalomba Budapesten. Budapestről jelentik: A legutóbbi napokban egy nagy apparátussal dolgozó társaság elárasztotta Budapest zugforgalmát hamisított 1000 és 5000 lírasokkal. A nyomozás megállapította, hogy a pénzhamisító társaság tagjai nagyobb bankjegyekszettel elutaztak Olaszországba. Budapestről most detektívek utaztak a banda tagjai után Olaszországba.

— Az olasz hajósokat kizárták a nemzetközi szervezeteiből. Amsterdamból jelentik, hogy a szállítómunkások nemzetközi szövetsége az olasz hajósok szövetségét kizárta tagjai sorából, mert az olasz hajósok a fascistákkal érintkezésbe léptek.

— Csecsemőkiállítás Novisadon. Novisadról jelentik: Az iparkiallítás keretében augusztus hónapban csecsemőkiállítást rendeznek. A kiállításon két éves korig vehetnek részt. A rendezőség a legjobban táplált csecsemőnek ezer dinár jutalmat ad.

— A subotica-i esperantó klub alakuló gyűlése. A zagrebi esperantista klub subotica-i fiókjának alakuló gyűlését vasárnap délelőtt 10 órakor tartják meg a Zmaj Jovina ulicai állami elemi iskola helyiségében. A vezetőség kéri az érdekelteket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— A subotica-i iparosok értekezlete. A subotica-i iparosok betegsegélyzőjének ügyében hétfőn délután öt órára értekezletet tartanak az Ipartestület helyiségében, amely értekezleten részletesen ismertetni fogják a betegsegélyző ügyét. Az ülésen nem tagok is megjelhetnek.

— A jegyzői tanfolyam szeptember elsején nyílik meg. Becskerekről jelentik: A jegyzői tanfolyam szeptember 1-én nyílik meg Becskereken. A tanfolyamot ideiglenesen a kereskedelmi iskolába helyezik el. Tartama hat hónap. A tanfolyamra csak azokat veszik fel, akiknek középiskolai érettségi bizonyítványuk és egy évi közigazgatási gyakorlatuk van. Felvehetőek azok is, akiknek négy évi közigazgatási gyakorlat mellett, hat középiskolájuk van. A tanfolyamra negyven hallgatót vesznek fel és a kurzusnak Ralics Szeptimilav Torontál-Temesmegeye alispánja az igazgatója.

— A Lehne könyvek magyar kiadása már megjelent: kötetenként 12 dinárba kerül és megrendelhető Vig Zsigmond Sándor könyvesboltjában Subotica.

— Moholi magyar katonafiúk üdvözlöte. Nisből sűrű írású, gömbölyű betűkkel teliszántott levelet hozott a posta. A moholi magyar katonafiúk meleg hazagyógyodásától átitatott írása azt mondja, hogy jó soruk van lent Nisben a magyar fiúknak, a főtisztjeik egytől-egyig szeretik és becsülik őket és igen jó bánásmódban részesülnek, mert a nist szerb főtiszt is igón telkesedik a bátor, dell magyar legényökért. Minden moholi polgárt jó szívvel köszöntenek az alant: Vincze Lajos, Putócki György, Kocsis Imre, Lakatos László, Berecz Imre, Baranyi Ferenc, Gajdos József, Kolarik Péter, Nemes Antal, Oláh Ferenc, Wiszmege Ferenc, Bartutz Péter, Szügyi János, Hászilló István, Lehoczki János ezred borbély, Humola Mátyás, Szabó István, Gajdos János, Lengyel Lajos, Kovács Antal, Bajusz József, Mikity Pál, Göczö Mátyás, Gömör István, Lévai Pál, Berecz Szilveszter, Halász Ferenc, Pénczes Péter, Zöldi Károly, Ispán János, Mihalecz Mihály és Faragó András.

A »Nyugat« legújabb száma a budapesti Nemzeti Színház Shakespeare-ciklusa alkalmából elkezdte Móríc Zsigmond cikksorozatát, melyben nagyszemű összefoglalásokban vetíti elénk a maga fölfogását Shakespeare egyes remekeiről. A gazdag szám tartalmából kiemeljük még Lengyel Menyhért cikkét Ibsen Borkmájeréről, Pataki József cikkét a lerombolt Nemzeti Színházról, Balassa József dr. és Fenyő Miksa megemlékezéseit Lehr Albertről, Hevesy tanár Ákos novelláját, Kosztolányi Dezső regényfolytatását és Gyulai Pál kiadatlan leveleit. A »Nyugat« egyes számai megrendelhetők az Athenaeum könyv- és hírlapterjesztő vállalatnál Subotican Aleksandrova u. 5.

A strandon zeneként Markovič-testvérek kltünöznek hangversenyez.

Hölgyek Figyelmébe!!! Mielőtt bárhova mennének, tekintsek meg Silánél a legújabb divatu nyári udonságokat. A legújabb divat minden színben a legújánvosabb árban, ugyszintén mindennemű női- és férfi-kalapok átalakítása és festése a legszakszertűben és legújabb divat szerint készülnek. Gyászkalapok hat óra alatt elkészülnek. Sil József kalapipar Subotica, cstrke-piac.

SPORT

A beogradi alszövetség felfüggesztette a Kikindai A. C. játékjogát. Mint Kikindáról jelentik, a beogradi alszövetség felfüggesztette a Kikindai A. C. játékjogát, mert nem fizette be az előírt szövetségi illetékeket. Valószínű, hogy Kikindán kívül más egyesületek is sorra kerülnek, miután a beogradi alszövetség területén az egyesületek nagyon hanyagul kezelik a szövetségi illetékeket és van olyan egyesület, amely két évre visszamenőleg tartozik a szövetségi díjakkal.

Atlétikai verseny Kikindán. Kikindán július 15-én országos atlétikai versenyt rendeznek. A versenyre, amelyet nagyszabásúnak terveznek — eddig Beograd, Novisad és Becskerek jelentette be részvételét.

Regatta klub alakult Palicson. Berlics Antal elnöksége alatt pár nappal ezelőtt megalakították a palicsi regattaklubot, amely eddig már öt regattacsónakot szerzett és felállította klubházát a palicsi strand mellett. A klubházat szombaton délután avatják fel.

Új világrekordot állítottak fel Göteborgban. A göteborgi olimpiád ötödik napján Hoff (Norvég) a rudugrást 4.20 méterrel új világrekorddal nyerte. A második helyezett Petersen (Dán) 3.86-mal ugrott. A gerelyvetést a finn Saaristo nyerte meg 62.07 m. nagyszemű eredményével, a második a finn Ekquist lett 60.76 m.-el. Csejthey (magyar) 56.35 méterrel a negyedik helyen végzett. A 4-szer 400 m. stafétában

Finnország csapata győzött 3 p. 19.3 mp. alatt. 2. Németország, 3. Svédország.

A göteborgi uszóversenye. Csütörtökön kezdődtek meg a stadion 50 méteres uszómedencéjében az uszóversenye. A nap legnagyobb eseménye az 500 m-es uszás volt. Arne Borg 6 p 50 mp-es idővel győzött Vierköter (Németország) ellen. Harmadik Eicker (német), 7 p 12 mp. Negyedik Eperjessy (2 m-rel hátrább). A 100 m-es gyorsuszás két előfutamban indultak magyar uszók. I. előfutam: 1. Arne Borg 1 p 5.3 mp. 2. Heinrich (német), 1 p. 5.6 mp. 3. Turnovszky Béla (magyar), 1 p 7.2 mp. II. előfutam: 1. Trolle (svéd) 1 p 7.8 mp. 2. Kenyeri Alajos 1 p 8.8 mp. 3. Fröhlich (német) 1 p 9.1 mp. Mindkét mág uszó bekerült a döntőbe. A 200 m-es melluszás első előfutama nagy meglepetéssel végződött, mert Bähre 3 p. 27.5 mp.-es idővel megverte a világrekorder Rademachert.

TÖZSDE

Novisadi terménytőzsde, július 6-án. Irányzat tengeriben szilárd. Ujuzua augusztusi szállításra 375 dinár, óbuza 425 dinár, tengeri azonnali szállításra 285—287.50 dinár, gömbölyű tengeri 300 dinár. Liszt 0-ás 660 dinár, főző 610 dinár, 6-os 500 dinár. Zab 315 dinár.

Beograd, július 6. Zárlat: London 432—431.75, Páris 5.57—5.56, Newyork 94.75—94.50, Prága 2.89—2.88, Szaloniki 2.50, Genf 16.425—16.40, Roma-Milano 4.0950—0.08, Berlin 0.0495—0.049, Bécs 0.1345—0.1340, Bukarest 47.50—47, Budapest 1.12—1.10, Amsterdam 37.

Zürich, július 6. Zárlat: Berlin 0.0030 (0.0030), Holland 228.50 (226.25), Newyork 581.70 (577.50), London 26.47 (26.29), Páris 34.10 (33.90), Milano 24.93 (24.90), Prága 17.57.50 (17.40), Budapest 0.0675 (0.06.50), Beograd 6.17.50 (6.15), Bukarest 2.90 (2.85), Varsó 00055 (00053), Bécs 000.82.50 (00081.62.50), Bélyegzett 00083.

Budapest, július 6. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: London 39000—40260, Newyork 8570—8670, Bukarest 43—47, Prága 259—271, Bécs 12.15—13.15, Varsó 8.20—9, Milano 369—399, Amsterdam 3345—3465, Beograd 91—95. Valuták: Angol font 39020—40220, Dollár 8570—8670, Lei 43.50—47.50, Szokol 259—271, Dinár 91—95.

Értéktőzsde. Tőzsdeszünet mellett a magánforgalomban kedvezőbb hangulat uralkodott. Kisebb üzletek történtek, melyeknél a pénzájándat volt túlsúlyban. A hetipénz három százalékig süllyedt. A magánforgalomban előfordult árfolyamok: Magyar Hitel 172—182000, Osztrák Hitel 73—75000, Leszámitoló 38—39000, Salgó 360000, Beocsini 345000, Magnezit 710—720000, Kőszén 850000, Államvasut 240000, Atlantika 4000, Viktoria malom 95.000, Nasici 620000, Viktoria butor 8200, Ofa 158—160000.

KÖZGAZDASÁG

Ukraina másfélmillió tonna búzát exportál. Bécsből jelentik: A termés Ukrajnában rendkívül dus. Az aratás a legkedvezőbb kilátások között indul. Átlagos becslés szerint Ukrajna az idén másfélmillió tonna gabonát fog kivinni.

Nagy mértékben csökkent Ausztria deficitje. Bécsből jelentik: Az osztrák pénzügyek rendezésének tervében július a kezdete a második költségvetési félévnek. A havi deficitet, amely 1922 októberében még elérte a 38 millió aranykoronát, az év első felében leszállították az előirányzott 25 és fél millió aranykoronára. Ennek a hiánynak 1923 második felében havi 13 millió aranykoronára kell csökkennie, vagyis 190 milliárd papirkoronára.

NYILTTÉR.

Jugyen

vásárolhat harisnyát

DEUTSCH SIMON

divatruházában

július 7-ike és augusztus 3-ika között

egy napon

teljesen ingyen árusítok

férfi-, női- valamint

gyermekharisnyákat

Ingyen harisnya csak nálam

hogy melyik napon vásárolt harisnyáért fizetem vissza a teljes vételárat augusztus 1-én közlöm e lapban.

Mindenkinek érdeke tehát, hogy a harisnyavásárlás alkalmával kapott jegyzéket eltegye. Ha augusztusban olvassa a lapban, hogy melyik volt az ingyen nap e jegyzék alapján a

teljes összeget visszkapja

amit a nálam vásárolt

harisnyáért fizetett.

DEUTSCH SIMON

Subotica, Kiskápolna mellett.

Ezen szokatlan kedvezmény mögött nincsen semminemű hátsó gondolat. Csupán én is viszonzni akarom vevőimnek azt a szíves támogatást és határtalan ragaszkodást, amellyel eddig engem megtiszteltek.

Hivatalnokok, alkalmazottak,

akik független, biztos existenciát akarnak maguknak alapítani egy kereskedelmi és levelező iroda alapítása által kérjenek 2 dinár válaszbélyeggel ki-merítő utmutat.

Fuchs Ernő Vršac, postafiók 41. 4962

Meghívó

A Horgosi Első Takarékpénztár R. T.-nak 1923. évi július hó 22. napján d. u. 2 órakor az intézet irodahelyiségében megtartandó

rendkívüli közgyűlésére

Tárgysorozat:

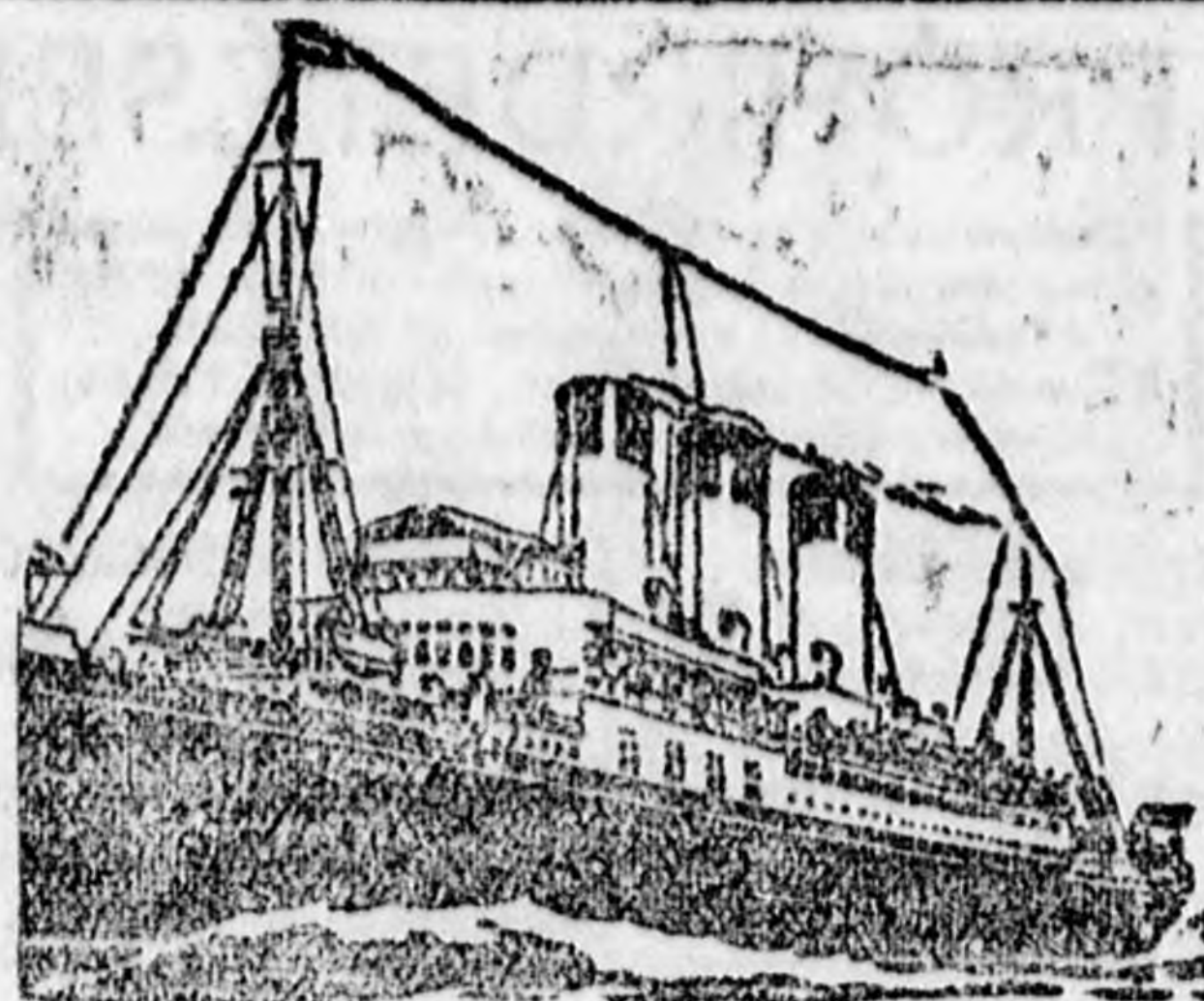
1. Az intézet nacionalizálása.
2. Esetleges indítványok.

Horgos, 1923. július 2-án.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 15. §-a értelmében a közgyűlésen szavazati jogát csak azon részvényes gyakorolhatja, aki részvényeit a közgyűlés napja előtt 8 nappal a takarékpénztárnál letétbe helyezte.

Indítványok a rendkívüli közgyűlésen csak úgy tárgyalhatók, ha az indítvány a közgyűlés meghirdetését követő 8 nap alatt bejelentette az igazgatóságnak.

Hamburg-Délamerikai Gőzhajózási Társulat

A legnagyobb, leggyorsabb és legszebb hajók gyönyörű berendezéssel I., II. és III. osztályu utasok részére:

INDULÁS:

Április 28. „Tucuman“ Június 15. „Cap Polonio“
Május 5. „Villagracia“ Június 19. „La Corona“
Május 17. „Cap Norte“ Június 23. „Madeira“
Május 25. „Santa Theresa“ Július 5. „Vigo“
Május 29. „España“ Július 12. „Antonio Delfino“

Hamburgból

Argentiniába, Braziliába és Uruguaiába.

Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a

JUGOSZLÁVIAI VEZÉRKÉPVISELET ZAGREB, PETRINJSKA ULICA 75.

6-40 HP nyersolajmotor (250 gr. pro HP)

1-40 HP villamos motorok és dynamók

„Salvo“ és „Orion“

biztonsági záruk. — 30 és 40 HP kompressor nélküli Dieselmotor.

„Automat“

folytonzó kályhák. — Csigaszor, emelő és héverek 18000 kg-ig.

70 HP Diesel

alig használt összes tartozékaival. — Transmissiók 30-70 mm. csapágyakkal.

Fa-, fém- és bádogneműmunkáló gépeket és szerszámokat azonnal szállít

HOLLÄNDER MÉRNÖK SUBOTICA

„TREUGA“ képviselő: Cara Lazara 4.

DANILO GERGUROV i SIN SOMBOR

Kralja Aleksandra ulica 10.

Telefon br. 125.

Alapitva 1821. god.

AJÁNLATTAL SZIVESEN SZOLGÁL

KÁLYHASZÉN	MŰTRÁGYA	BENZIN
CSÉPLŐSZÉN	FAÁRU	OLAJ
KOVÁCSZÉN	GABONA	PETROLEUM
KOKSZ	NAGYBAN	KÁTRÁNYPAPÍR
EFKO BRIQUET	4. KICSINYBEN	GYERTYA
TÖZIFA	CEMENT	GÉPSZIJ
FŰRÉSZHULLADÉK	MÉSZ	MŰSZAKI CÍKKEK
ÉPÜLETFA	FASZÉN	VASÁRU

4542

Egy külföldi cég megbízásából veszek minden mennyiségű

borkövet

a legmagasabb napi áron.

Mintázott ajánlatokat kér: Trafikant Gábor Subotica.

Gőzeke bérszántást vállalnak

kétség rendszerű 24 lóerős Fowler-féle gőzekkel

Hirschl Herman és Fiai

Potiski Sv. Nikola Torontál-megye.

4930

Cséplőtulajdonosok és iparvállalatok figyelmébe!!! 4914

Trifajli darabos kőszén naponta érkezik Suboticára vagontételekben.

Kapható

VUKOVIĆ I DRUG SUBOTICA

Senčanski put, Sička ulica 9. — Telefon 4-50.

BÁDOGOSSEGÉDEK FELVÉTELNEK 5081

„IRIS“

Fém- és Plochárú Ipar, Ing. Faith Ferenc Novisad, a temerini kapunál a csatornán túl.

Weitzenfeld és Társa Subotica

Iroda: Városi bérpalota. — Telep: Sentai-put

Táviratcim; KENDERIPAR.

Telefon 190.

Alapítva 1902.

PONYVA ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS.

AJÁNL:

Lópokrókat, tűzoltó és kerti tömlőket, új lisztes, gabonás, gyapju, toll, komló és szalmazsákokat, madrac és roletta szöveteket jutából és lenből, mindennemű házivásznat. Zsineg, kötél és hevederek.

MEGERKEZETT 1 WAGON PALMARSTON, STRUX, DOUBLE, ROCKSTOFF, VELOINE, KAMGARN stb. csakis nagyban VIEGENFELD JENŐ NOVI SAD
Kralja Petra ulica 13. 5114

SAJMIŠTE 51.

KÉZMŰÁRU-NAGYKERESKEDÉS

D. HIRSCHL & DRUG ZAGREB

Mindennemű KÉZMŰÁRU és ESERNYŐ gyári raktára.

Legnagyobb választék selymekben, férfi- és női szövetekben, továbbá teljes szabókellékekben.

Dražkovićeva és Haličeva ulica sarkán.

LEVELEZÉS

Hölgyeim! Anyagiilag támogatnám azt a helybeli vagy Subotićára ránduló egészséges, fiatal, csinos hölgyet, aki diszkrét barátnője lenne 39 éves, fess, magányos, garzon gavalér urnak. Csak sikkes lenne termelt, szolid hölgyek pontos című, arcképes ajánlatait »Doktor« post. rest. Subotica kérem. Kalandor nők ne fájának Titoktartás becsület-szóval biztosítatik. 5126

FOGLALKOZÁS

Egy fiatal nős ember, ki a szerb, magyar nyelvet szóban és írásban bírja. Jó bizonyítványokkal tégla-gyári ispáni vagy raktár-noki állást keres helyben vagy vidéken. Cím: a kiadóban. 5088

A szűk megélhetés miatt állást keresek ellátással és fizetéssel vagy meg-egyezés szerint. Tálósi Mihály s. kántortanító, Tu-polya. 5092

Jegygyűrűk

és menyasszonyi ajándékok a legolcsóbban kaphatók

Á D Á M

ékszerésznél Subotica

Rudics utca 6.

Tört aranyért a legtöbbet fizetek.

Vaskereskedő-segéd, megbízható, szorgalmas fiatal ember állást kap, szerb nyelvet beszélők előnyben Bata Károly vaskereskedőnél, Stara-Kanjiza. 5100

Vaskereskedő-segéd, szakképzett, szorgalmas, 22 éves, mielőbbi belépésre állást keres. Bláboly Gábor, Stara-Kanjiza. 5101

Ernyőjavítást, áthuzást, modernre átalakítást legolcsóbb árban készit Stein i Drug Subotica, Alexandrova-ut 11. 5467

Középkorú, egyedülálló jobb nő hávezetendő állást elvállalna plébániára vagy intelligens urnál, esetleg pusztára is elmenne. 5121

Intelligentes Kinderfräulein wird gesucht zu 2 Kindern nach Palcs. Adresse Administration. 5150

Dívtos batisztzebekendők himzett és aszuros sarokkal, körülhorgolva, darabonként 25 dinárért kaphatók, míg a készlet tart. Antal Mihálynánál, VII. Osztoiceva (ezelőtt Jakab) ucca 10

Mogbízható szárazadati keresek Palcsra 14 hó napos kis fiúhoz. 5151

Fiatal kereskedősegéd a fűszer- és csemegekerekedéshől azonnali belépésre állást keres. Beszél szerbül, németül és magyarul. Ajánlatok »Kereskedősegéd« jellegre »Reklam« hirdetőirodába Novisad, Jevrejska-utca 11. küldendők. 5130

Deutsches Kinderfräulein mit Schulnachhilfe sucht sofort Posten. Adresse Administration d. Blattes.

Kovácsmestert több évt gyakorlattal október 24-iki belépésre keres Sojica Bertalan veruści gazdasága. Ugyanott egy gyakorlott, idősebb, nős kérés is október 24-ikére felvétetik. 5143

Irodaszolgálat vagy hármily állást elfogad azonnali belépésre egyedülálló kereskedő, 52 éves, beszél szerbül, németül, magyarul, szép kézzel. Cím: a kiadóban. 5136

Golyócsapágyjavítás! Fellegi József Novisad, Laze Kostića-utca 28. 4910

Könyvelésben és magyar-német levelezésben gyakorlott, női magánhivatalnokot keresünk azonnali belépésre. Bizonyítványmásokkal felszerelt ajánlatok Pajzs-fivérek gazdasága Bočar, Bánát, címre küldendők 4924

VÉTEL-ELADÁS

Hálószoba, uri-szoba 10-karban eladó. Bővebbet a kiadóban. 5105

Cseplőgéptulajdonosok! Mindenféle alkatrészek és műszaki cikkek: gépszőlő, valamint gépolaj kgja 7.50 hengerolaj kgja 11, zsiradék kgja 6, benzín kgja 14 dinárért és feljebb kapható Földvári Béla St.-Becej. Kérjen árajánlatot 4160

Eladó nagyobb mennyiségű új transport-hordó. Megtekinthető Kazi Mátyás szőlőbirtokosnál, Kraljev Breg (Királyhalom). Felvilágosításai szolgál Danyi István Senta, Pajičeva-utca 12. 5125

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Allatkercsök az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válaszbélyeg mellékelendő.

Közimunka-üzletet nyitottam Agina-ut. 4. Előrajzolás, himzést, dísz-azzurozást ugyszintén tehérművarrást elvállalok. Szíves pártfogást kér Sándor Cecília. 4470

Egy angol bőrgarnitúra eladó. Dövebbet General Milojevića-utca 1. kapu alatt jobbra. 5087

Építőmész minden mennyiségben, beoćini portland-cement, száraz, rostált fa-szén szabadon és csomagolva kapható Révai Adolfinál Subotica, Terezi-jina-utca 1. Csirkepiac. — Telefon 551. 5095

Két méhcsalád, pörgető, kaptárak eladók. Megtekinthető Bene Sudarević 97 délután 2—3 órákor. 5103

Crnojević-ucca 5. szám (a főter közelében) alatti ház szabad kézből eladó.

»Agraria« gabona- és terményüzlet vesz és elad vetőmagokat, olajmagvakat és egyéb gazdasági terményeket. — Telefon: 1—20. Iroda: Petrogradska-utca 7. kenyérgyárral szemben. Raktár: Strassmayerova-utca 8. huspiac

Adler Irógép eladó. Lengyel. Sombor, Kralja Aleksandra-utca 18. 5043

Birkás gazdáknak ajánlok őrlőt ocsut és olajpogácsát legutánvosabb árban. Sohr Mór köleshántoló és olajmalom Senta. 5103

Eladó Skotus Viatora-utca 40. számú ház nagy gazdasági udvarral. Érdeklődni ugyanott lehet. 5152

Nagyobb mennyiségű kőser libaszir eladó. I. Trenkova-utca 8. Subotica. 5144

IstočnoEvropsko Trg. A. D.

Kelet európai Kereskedelmi Rt.

Egyesült Gyárainak

Textil-raktára

Beograd

Kralja Petra 52—54

Megkezdí árusítását

gyári áron

július 10-én

Karl Jetzbacher D. D.

Telefon 4-90. Zagreb Vlačka ul. 25.

Képviseljük rövid ideje a világhírű

Automatische Guss-Stahlkugel Fabrik

vorm. FR. FISCHER

céget és szállítunk mindennemű és nagyságu

GOLYÓCSAPÁGYAT

zagrebi raktárunkról versenyen kívüli áron

Kérjen ajánlatot!

Arjegyzőket az érdeklődőknek díjmentesen küldünk

CEMENT

mész, tetőcserép, traverzák, samotta-téglák és vakolat, valamint az összes építőanyagokat szállítja:

„GRADIVO“

Ker. Társ. ZAGREB, Bogovičeva ulica 3.

Telefon 5—55. — Sürgőncim: „GRADIVO“

Eladó jóforgalmu fűszer-csemege-üzlet Pancsován, a legforgalmasabb helyen. Árú és berendezés (ami elsőrangú) külön is eladó. Az üzlet melletti lakás is átvehető. Jovan Söti Pančovo, Voivoda Mišić-utca 4. 5115

Vatta, paplan és szabóvatta nagyban és kicsinyben. S. Kramer, Subotica, Csirkepiac. 4977

Eladó famegmunkáló- és játékarugyár teljes berendezéssel, ugymint egy 5 HP szívógázmotor, szalagfűrés, esztorgatód, kész- és félárak. Cím: Felső Játékarugyár, St. Kanjiza. 5131

Homokfűtő-kocsi, kitünő gyártmány, juttánvosan eladó. Aleksandrova-utca 9. emeleten. 5137

Jóforgalmu péküzlet két kemencével, házzal együtt juttánvosan eladó. Váradi Lukács, Stara-Kanjiza. 5141

KÜLÖNFÉLE

Elveszett simaszőrű him foxterriére kutya, után nyeregyszerű fekete folttokkal. Megtaláló tulajdonban részesül. Kértek leadni Purgly-háznál, Zmaj Jovin trg 1. 5184

Zongorát és kerékpárt két havi bérletre keresek. Cím: Bácsmegeyi Naplónyomda, Preyss. 5116

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál: 5033

KRAUSZ

VELIKI-BECSKEREK, a törvényszéki palota mellett. TELEFON SZÁM 320.

Két fiatal ember butorozott szobát keres azonnalra a beltéren. Ajánlatokat »Interreklam d. d.« Subotica, Zrinjski trg 2 kérünk 5090

Szülők figyelmébe! Budapesti bácskai származású őricsalád jövő iskoláévre két tanuló teljes ellátásra elfogad. Egyetem, gimnázium, fiu-, leány-polgári kereskedelmi köznevel. Szabó Zsigmondné Budapest, II., Margit-körút 62. 5133

Szmirnaszőnyeg elsőrendű, becskerei egyedüri-sítőja Hoffmann Mihály özvegye, Subotica 4921

Városban lakó kisebb család kétszobás lakását elcserélné Palicson egyse-rűbb, jó lakással. Egy háromszobás lakás, közel a beltérhez, átadó. Egy háromszobás lakás elcseré-lendő 1—2 szobással. Há-zak eladását, lakások és butorozott szobák kiadását közvetitem. Tulajdonosok szíves megbízását kéri Lángné, Agina-utca 11. 5120

Palics-fürdő legszebb helyén, vasútállomásnál, butorozott szép szoba kiadó terrasz, villanyvilágítás, esetleg konyhasználattal. Bővebbet Steiner cukrászda Subotica, Jelašićeva-utca. Telefon 206 5121

CSERÉPKÁLYHÁK

TŰZHÉLYEK

(SPARHETOK)

átrakásai, javítását és tisztítását

METEOR KÁLYHÁK

bel- és külső, kitapasztalást

shamottal a legolcsóbb

árban elvállalja

Takács Mihály

cserepkályhás

Subotica, Rudics-utca 1. szám

Ugyanott olcsó új cserepkályhák

eladók. 4252

Vendéglőt keresek bérbe

vagy pedig leszámolásra;

lehet vidéken is, esetleg

állomás-vendéglő. Cím:

Hajnal József csapos,

Szond állomás, Bačka. 5116

Bácska Bánát legnagyobb zeneműkereskedése ajánlja fővárosi modern mintára berendezett raktárát, mely az iskolai tanulmányoktól s komolyabb művektől a legujabban megjelenő dalok és táncuj-donságokig kiterjed. Vidéki megrendeléseket a nap folyamán elintézi: árjegyzékkel készséggel szolgál. Vig Zsigmond Sándor zeneműkereskedése Subotica 4434

Szeplőt, májfoltot három nap alatt eltávolít a Pinter-féle Fifi-krem és kölnivíz használata. Kapható kizárólag a Pinter-gyógyszárban, nagytemplom mellett. 2896

Láb-, kéz- és hónaljzizadásnál egyedüli biztos szer a Reform-kenőcs. Hasonló nevű utánzatoktól óvakodni kell. Kapható Illés-gyógytárban, a főpostával szemben. Viszontelárusítóknak nagy árkedvezmény.

I-a. GÉPSZIJAK minden méreiben, VARRÓ- és KÖTŐSZIJ, Croupon, GÉPOLAJAK, BENZIN, TOVOTTE, OXIGÉN, műszaki- és autógummik és az összes technikai áruk előnyösen beszerezhetők Kemény Gyulánál, Subotica

Telefon 29. 2968

A pančevói

SZERB BANK

faosztályánál Kovinban

ELADÓ

több ezer darab elsőrendű távirda-, telefon- és villanyvezetékekhez alkalmas

FENYŐ OSZLOP

mindenféle hosszúságban és vastagságban. Az anyag a helyszínen megtekinthető és bármikor szállítható.